

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Miljøvernavdelinga

Forvaltingsplan for
Grimstadvatnet naturreservat
Hareid kommune

Rapport 2011:08

Framsidedfoto. Oversiktsbilete av Grimstadvatnet. *Foto: Øyvind Leren*

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset
6404 MOLDE
www.fylkesmannen.no

Rapport nr:

2011:08

Dato:

9. november 2011

Tittel:

FORVALTINGSPLAN FOR GRIMSTADVATNET NATURRESERVAT

Forfatter:

Åsmund Skålvik, miljøvernavdelinga, Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Godkjenningsvedtak:

Forvaltingsplanen for Grimstadvatnet naturreservat i Hareid kommune er den 02.11.2011 godkjend av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, med heimel i «Forskrift om vern for Grimstadvatnet naturreservat og område med fuglelivsfredning m.v, Hareid kommune m.v.», av 16. desember 1983, pkt. VIII, jf. pkt. X.

Referat:

Grimstadvatnet naturreservat vart verna i 1983 som ein del av verneplan for våtmark i Møre og Romsdal. Formålet med vernet er å «ta vare på eit næringsrikt vatn med tilhøyrande delar av vassdrag og myrområde, og det tilhøyrande rike, plante- og dyrelivet, i særleg grad for å kunne verne om ein rik fuglefauna».

Naturreservatet omfattar Grimstadvatnet og nordre del av Snipsøyrvatnet med elvestrengen mellom desse, og myrareal inntil vatna. Reservatet har eit rikt fugleliv. Utfordringane framover vert å unngå gjengroing av myr- og våtmarksområde med framande artar og annan tre- og buskvegetasjon, slik at reservatet framleis er attraktivt for våtmarksfugl.

Forvaltingsplanen med tilhøyrande bevaringsmål og tiltak bør reviderast minst kvart 10. år.

Emneord:

Naturvern, forvaltingsmål, bevaringsmål, vegetasjon, skjøtsel fugl, våtmark, biologisk mangfald.

ISBN (Pdf - utgåve) 978-82-7430-217-4

ISBN (Papirutgåve) 978-82-7430-216-7

ISSN 1891-876X

Ulf Lucasen
Seksjonssjef

Lindis Nerbø
Direktør miljøvernavdelinga

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

Innhald

1. INNLEIING	7
2. NATURGRUNNLAGET	8
2.1 Områdeskildring	8
2.2 Egedomsforhold	9
2.3 Historisk bruk av området	9
2.4 Naturfaglege verdiar	11
Fugle- og dyreliv	12
2.5 Bevaringsmål	15
Bevaringsmål og tiltak for Grimstadvatnet naturreservat, VV00000625	17
3. BRUKARINTERESSER	19
3.1 Verneforskrifter og brukarinteressene	19
3.2 Landbruk	19
3.3 Jakt og fiske	21
3.4 Friluftsliv og rekreasjon	21
3.5 Undervisning, formidling og forskning	23
3.6 Bygg og tekniske inngrep	23
4 FORVALTINGSOPPGÅVER OG TILTAK	25
4.1 Skjøtsel	25
4.2 Kartlegging av naturkvalitetane	26
4.3 Informasjon og tilrettelegging	26
4.4 Oppsyn	27
5 SAKSHANDSAMING	28
5.1 Forvaltingsstyresmakter	28
5.2 Lovverk, føringar og forvaltning	28
6 PERIODEN FORVALTINGSPLANEN GJELD	32
7 KJELDER	32
VEDLEGG	33
Vedlegg nr. 1 - verneforskrift	33
Vedlegg nr. 2 – flybilet Grimstadvatnet	37
Vedlegg nr. 3- artsliste for fugl i/nær Grimstadvatnet naturreservat	38
Vedlegg nr. 4 - karplanter ved Grimstadvatnet naturreservat	44
Vedlegg nr. 5: Samleskjema for tiltak i Grimstadvatnet nr i planperioden 2012 - 2016.	45
Vedlegg nr. 6: Saksbehandling av forvaltningsplanen for Grimstadvatnet naturreservat....	46

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

1. INNLEIING

Grimstadvatnet vart freda ved kongeleg resolusjon av 16. desember 1983 med heimel i naturvernlova. Naturvernlova er no erstatta av naturmangfaldlova (NML). Grimstadvatnet ligg i Hareid kommune i Møre og Romsdal fylke. Etter dei vedtekne forskriftene for Grimstadvatnet er formålet med vernet definert slik:

”Føremålet med fredinga er å ta vare på eit næringsrikt vatn med tilhøyrande deler av vassdrag og myrområde, og det tilhøyrande rike plante- og dyrelivet, i særleg grad for å kunne verne om ein rik fuglefauna.”

Rundt reservatet er det eit større areal på ca. 9500 dekar som ei kappe med fuglelivsfreding. Dette for ytterlegare å beskytte fuglelivet i reservatet. Det faglege grunnlaget for vernet er utarbeid av Fylkesmannen i Møre og Romsdal i forkant av vernevedtaket i statsråd.

Denne planen skal vere eit hjelpemiddel i forvaltninga av verneområdet ved å gi konkrete retningslinjer om bruk, skjøtsel og informasjon. Planen skal òg utdjupe og konkretisere vernereglane for å sikre ein mest mogleg einsarta bruk og forvaltning av verneområdet. Forvaltningsplanen er ikkje juridisk bindande, med unntak av der forvaltningsplanen syner til den vedtekne forskrifta for Grimstadvatnet naturreservat (*kursiv skrift*). Dette er første generasjon forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat.

Figur 1. Grimstadvatnet naturreservat er saman med Snipsøyrvatnet og Hjørungdalsvatnet viktige områder for fuglelivet. Kart frå DN sin naturbase.

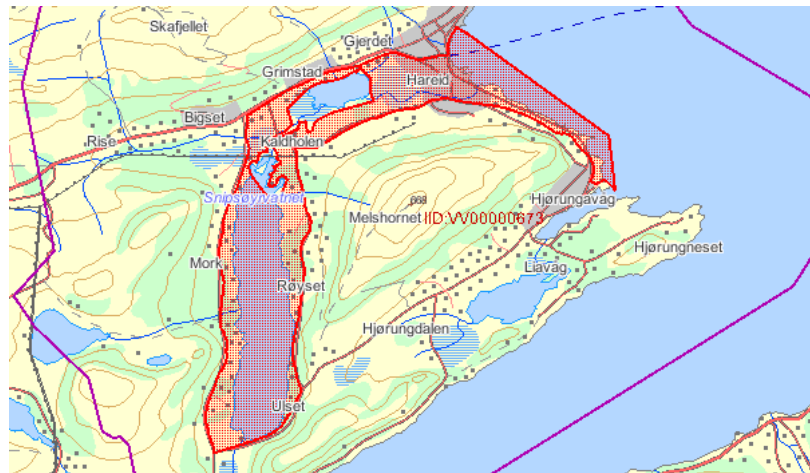
Kvifor vern?

Naturvern byggjer på oppleving av, og kunnskap og medvit om kvalitetar og eigenskapar i naturen. Norsk politikk og lovgiving baserer seg på at naturen har ein verdi i seg sjølv, ein eigenverdi, som gjør at all natur og alle arter har ein rett til å eksistere. Mennesket

inngår som ein del av naturen med eit særleg ansvar i kraft av sin sterke påverknad på mange økologiske prosessar.

Naturen har også ein opplevingsverdi, ein verdi for

folk si helse og trivsel, og gjennom friluftsliv ein verdi for å skape forståing for vern av natur. Grimstadvatnet er eit lite område i areal, men er eit sær viktig område for mellom anna fleire hekkande fuglearter og for andre fuglearter under trekk og overvintring. Plan- og bygningslova vil ikkje alltid kunne stå sterkt nok mot mange ytre påverkningsfaktorar. Å verne område som naturreservat etter naturvernlova (no den nye naturmangfaldlova, forkorta NML) gir eit sterkare juridisk vern, og vil i best mogleg grad sikre arealet for framtida.

Figur 2 Grimstadvatnet naturreservat med tilgrensande fuglelivsfredningsområde. Kart frå DN sin naturbase.

2. NATURGRUNNLAGET

2.1 Områdeskildring

Grimstadvatnet naturreservat dekkjer eit areal på 991 dekar. Av dette utgjer rundt 541 dekar vatn, resten av arealet er fordelt på 92 da. lauvskog, 25 da. barskog og 1 da. blandingsskog. Anna jorddekt fastmark utgjer 39 da., 286 da. myr og 7 da. dyrka mark. All barskog er klassifisert som høg bonitet. Lauvskogen fordeler seg på 75 dekar høg bonitet og 17 dekar er klassifisert som impediment (produksjonsevne på mindre enn 0,1 m³ pr. dekar/år).

Lokaliteten er ein del av Hareidvassdraget og strekkjer seg frå utlaupet av Grimstadvatnet til og med nordenden av Snipsøyrvatnet. Sentralt ligg det grunne, vegetasjonsrike og næringsrike Grimstadvatnet med den stilleflytande Kaldholelva oppover mot Snipsøyrvatnet, samt dei flate myrområda i vestenden av Grimstadvatnet og begge sider av Kaldholelva. Sumpmarks- og vassvegetasjonen er frodig og svært artsrik, med fleire svært sjeldne og næringskrevjande arter. Langs myrkantar, vasskantar og elvesoner er det frodig krattsog og viersoner. Rundt nordenden av Snipsøyrvatnet finn vi grunne bukter og holmar, her er det òg litt planta granskog. Naturreservatet ligg i den opne og flate Hareidsdalen og er i sør og aust vesentleg omgitt av lynnmark og myr, langs nordsida hovedsakleg av dyrkamark og busetnad.

Topografisk ligg Grimstadvatnet i Hareidsdalen på 19 meter over havet. Snipsøyrvatnet ligg på 21 meter over havet. Bergartane rundt heile reservatet består av ulike gneisar og granittutformingar. Begge desse bergartsgruppene forvittrar seint, er næringsfattige og har relativ låg pH. Kwartærgeologisk finn vi marin strandavsetning i nord. I vest, sør og aust finn vi større og mindre område med myr og torvmark i ulik utforming. Området ligg i eit typisk kystklima. Eit oseanisk klima med milde vintrar og liten temperaturforskjell mellom sommar og vinter. I Hareid ligg temperaturen på 0,5° C for januar. Gjennomsnittstemperaturen for juli er ca. 13° C. Hareid har ein årsnedbør på rundt 2000 mm i året, og over 100 mm i nesten alle årets månader, med unnatak av mai og juni.

2.2 Eigedomsforhold

I følgje verneforskrifta omfattar det verna området følgjande Gnr/bnr: 41/15; 21; 47/1; 2; 5; 6; 7; 8; 9; 19; 20; 21; 23; 67; 48/1; 2; 4; 5; 10; 49/1; 2; 3; 6; 7; 9; 10; 16; 17; 50/8; 9; 51/5; 57/2; 4 og 21.

Vi har gått gjennom bruksnumra i det digitalt eigedomskart januar 2011 Det kan ha føregått samanslåing av bruksnummer utan vi har klart å fange dette opp. Vi tek derfor atterhald om at det kan vere feil i eigedomskartet som vi har lagt til grunn. Den vedtekne vernegrensa er merka i terrenget etter kart som følgde vernevedtaket i 1983. Nokre av grensepunkta er feilmerka og vil bli justert i planperioden. Miljøverndepartementet har pålagt fylkesmannen å justere vernegrensa ved utløpet av Grimstadvatnet, dette vil påverke enkelte grunneigarar.

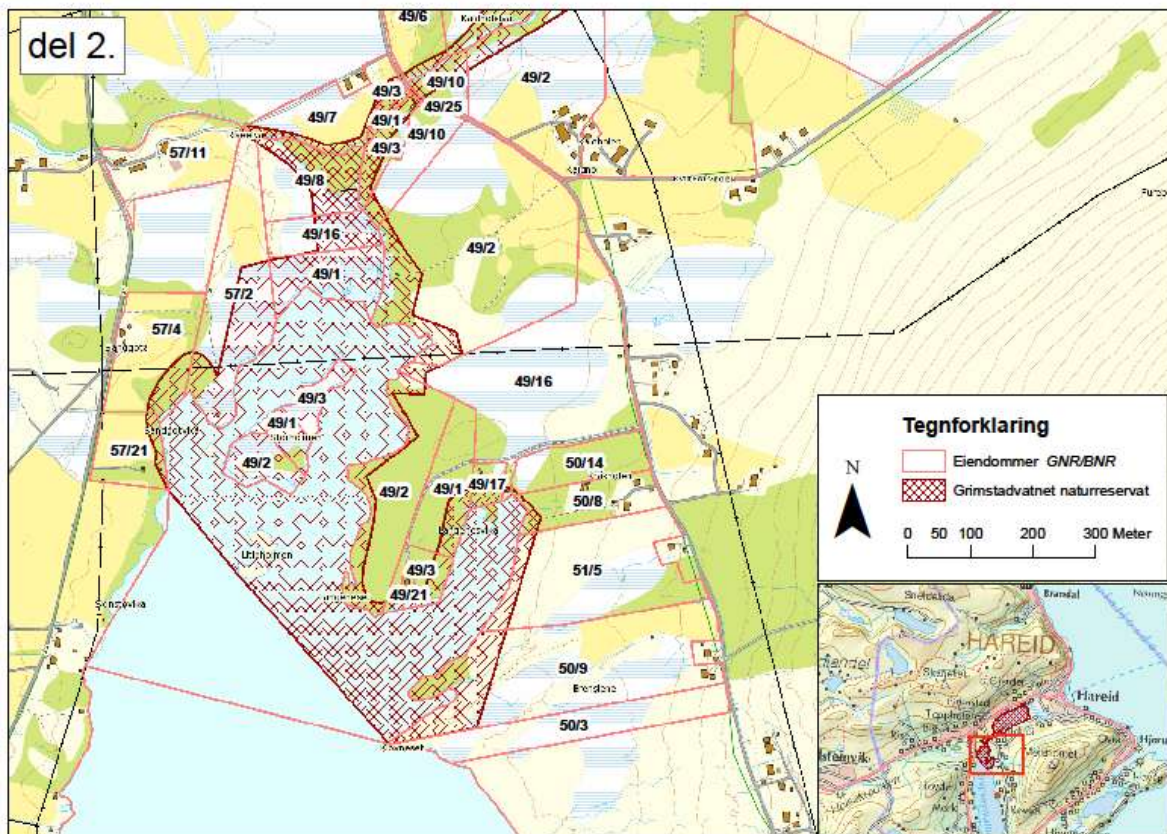
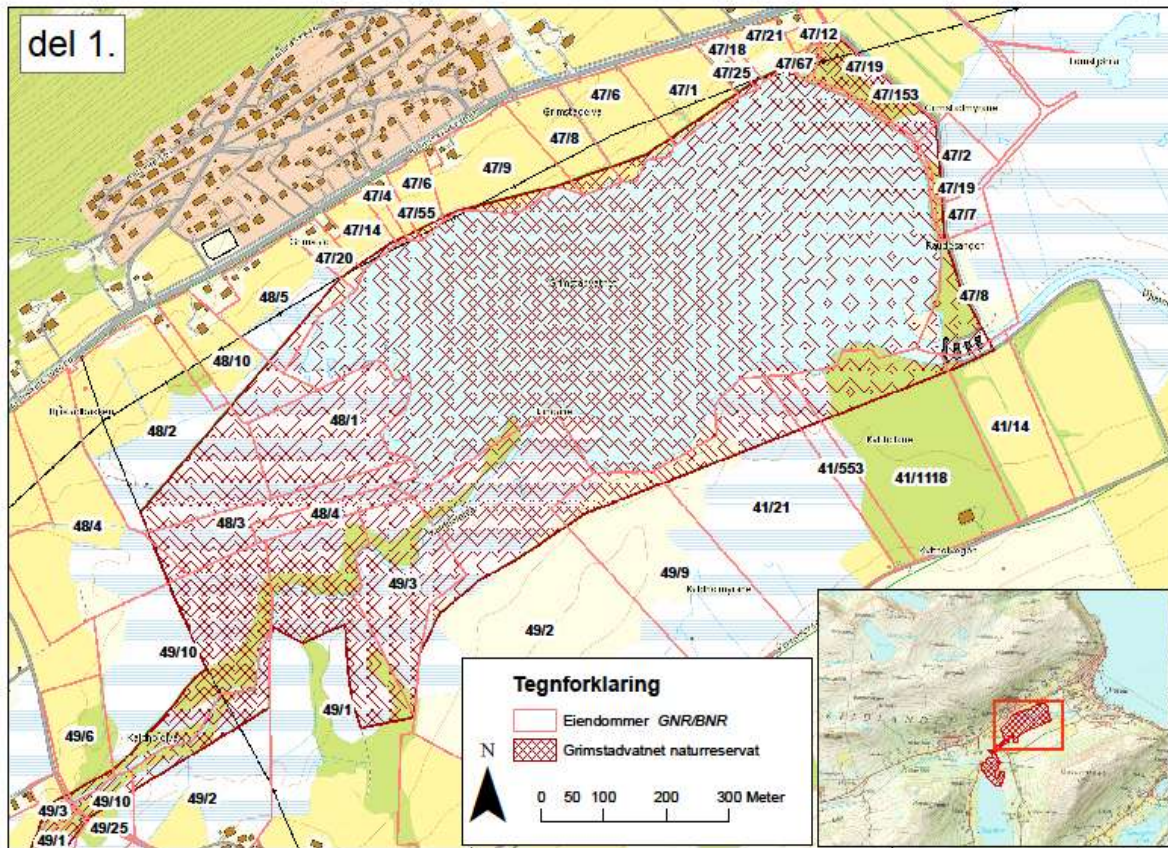

Figur 3 *Vipa er endå å sjå i reservatet, men var tidlegare ein meir talrik gjest.* Foto: Asbjørn Børset

2.3 Historisk bruk av området

Historisk har Grimstadvatnet naturreservat med områda rundt vore brukt av menneske som naturressurs i uminneleg tid. I delar av dei areala som grensar ned mot vatnet har det vore dyrka mark i mange hundre år, først og fremst på nordsida av vatnet. Går ein lengre tilbake i tid var det furuskogen som dominerte landskapsbilete rundt vatnet. Ein finn endå restar av store fururøter i myrane. På nokre av myrene i og rundt reservatet har det periodevis vore dyr på beite. I tidlegare tider var det også vanleg å hauste gras/starr på dei rikaste myrene, slike slåttemyrer utvikla ein særegen plantesamansetjing. I nokre av myrene har det vore uttak av torv til brensel. Desse myrholer blir i dag nytta til yngleområde for libellar og vassnymfer. Grimstadvatnet og Snipsøyrvatnet er og har vore rike fiskevatn, og Hareidselva er lakse- og sjøaureførande. Fiske har vore viktig både i elva og i vatna opp gjennom tidene.

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

Figur 4 Eigedommar i reservatet

2.4 Naturfaglege verdiar

Den naturfaglege skildringa i planen er stort sett henta frå førearbeida til vernet, Direktoratet for naturforvaltning (DN) sin naturbase og tematiske rapportar utarbeidd i etterkant av vernet. Men vi har òg supplert med munnleg informasjon frå fagfolk og andre med lokalkunnskap. Aktuelle naturtypar etter DN handbok nr. 13 er; Fragmenter av kystmyr A08, Bjåstadmyrane. Rik kulturlandskapssjø E08, Grimstadvatnet. Kaldholelva er ikkje med i naturbasen som egen naturtype, men er eit viktig bekkedrag ut frå fleire kriterier

Grimstadvatnet er verdsett til prioritert naturtype A (svært viktig) fordi det er eit av dei mest velutvikla næringsrike låglandsvatn i fylket, med eit stort, velutvikla, artsrikt område. Bjåstadmyrane er blitt verdsett til C, lokalt viktig.

Frå DN sin Naturbase over prioriterte naturtypar finn vi følgjande; *Grimstadvatnet er eit forholdsvis grunt, næringsrikt og vegetasjonsrikt ferskvatn og sumpmarkområde. Vatnet er landskjent for sitt rike fugleliv med ei lang rekke artar. Det er eitt av dei få næringsrike låglandsvatna i fylket, og har ein variert vegetasjon, spesielt i vestre enden. Vatnet er til tider sterkt prega av forureining frå landbruket og kloakkutslepp frå byggefelt vest for vatnet.*

Heilt fram til byrjinga av 1990-talet var store deler i vestenden dekt av vassliljer. Desse er no redusert til eit fåtal individ pga. stor algeoppblomstring som har kvelt plantene.

Grimstadvatnet, med tilhøyrande våtmarkssystem opp langs Kaldholelva og til utosen av Snipsøyrvatnet, er ein sentral og klassisk våtmarkslokalitet på Hareidlandet. Svært mange våtmarksfuglar hekkar, av desse mange regionalt og dels nasjonalt sjeldne artar (f.eks. av grasender og riksefugl). I tillegg er området viktig for våtmarksfugl til fødesøk og som rasteplass, bl.a. som samlingsplass for songsvaner. Også for småfugl har området stor verdi. Den biologiske produksjonen i våtmarksområdet er svært høg og med stor diversitet av planteartar.

Figur 6 Kvit nøkkerose var tidlegare meir utbreidd i Grimstadvatnet. Foto: Asbjørn Børset

Geografisk isolerte førekomstar av raudlisteartar er kjende herifrå og sjølv om dette mangfaldet har blitt noko forringa i seinare år, førekjem framleis f.eks. artar som hornblad og krustjønnaks. Forringinga av området skuldast både auka næringstilsig (frå kloakk, landbruksforureining) og inngrep, deriblant endring av vassløp både i innløpselva (Kaldholelva) og utløpselva. M.a. har den einaste kjende førekomsten på Nordvestlandet av den vakre augestikkeren blåvengevassnymfe sannsynlegvis blitt utrydda som følge av inngrepa i Kaldholelva.

Relling & Otnes (2000) har i si oppsummering av undersøkingar i vassdraget rekna groingsssituasjonen i Kaldholelva som god, medan tilstanden vurdert ut frå bakterieinnhald var dårleg. For Grimstadvatnet tilsa innhaldet av fosfor og vassfarge dårleg tilstand her (undersøkt berre eitt år).

Kystmyr A08

Delar av landareala rundt Grimstadvatnet utgjer restar av myr i ulike gjengroingsfasar. I følgje Skog og landskap sin markslagstatistikk utgjer myr 286 dekar av det verna området. Myrane utgjer ein blanding av nedbørsmyr og jordvassmyr i naturreservatet. Låglandsmyr slik vi finn dei rundt reservatet utgjer nokre av dei nordlegaste førekomstane av myr i boreonemoral vegetasjonssone (edellauv- og barskogssone). Mange arter i vår flora og fauna har desse myrane som sin einaste levestad i heile eller delar av året.

Rik kulturlandskapssjø E08

Omfattar innsjøar i kulturlandskapet, kjenneteiknast av relativt næringsrikt vatn. Sjølv om noko av næringsrikdomen kjem som eit resultat av at vatna ligg i, og er påverka av kulturlandskapet. Naturtypen er viktig fordi den er av dei mest artsrike ferskvassførekomstane våre og er viktig leveområde for næringskrevjande planter og dyr i ferskvatn.

Viktig bekkedrag

Kaldholelva er ikkje registrert med eigen naturtype i DN sin naturbase. Elva bind saman Snipsøyrvatnet og Grimstadvatnet og huser ein av dei største populasjonane av elvemusling i Møre og Romsdal. Elva har frodig kantvegetasjon som gir skjul til fleire fuglearter, mellom anna vinteropphaldsplass til fossefall.

Figur 7 Dei grunne buktene og vikene i Snipsøyrvatnet er viktige for fuglefaunaen. Frå Norge i bilder.

Fugle- og dyreliv

Frå DN sin naturbase; (Folkestad 1976a, Fylkesmannen i MR 1982:) *Vatnet er særleg av interesse som hekkelokalitet, men for enkelte artar også som trekklokalitet og eventuelt overvintringsplass. Etter dei kriteria som er nytta, er førekomsten av 4 artar (alle hekkande) vurdert å vere av regional interesse og 16 artar (15 hekkande) av nasjonal interesse. Dette, saman med den særst tette hekkebestanden av mange artar og stor artsvariasjon av vassfugl, gjev lokaliteten spesielt høg, nasjonal verneverdi. Fuglefaunaen representerer eit typisk, næringskrevjande slettesjøsamfunn, med dei fleste, sørlege, kravfulle våtmarksartar i Noreg representert, blant anna 8 hekkande andeartar av 15 andeartar påviste, alle norske rikseartar regelmessig i hekketida, 12 vadefuglartar, ein heller stor fiskemåsekoloni med innslag av alle*

dei andre måseartane som hekkar i fastlands-Noreg, og ein god bestand av fleire våtmarksavhengige småfuglartar, mellom anna sivsongar og sivsporv. Det er kjent padde, stingsild, ål, laks og aure i vatnet. Sporadisk kan røye dukke opp i vatnet. Ein bør også nemne den store bestanden av elvemusling i Kaldholelva. Dette er ein av dei største i fylket. Det dreier seg sannsynlegvis om fleire 100.000 individ.

I tillegg er Kaldholelva ein av dei viktigaste overvintringslokalitetane for fossekall på Sunnmøre. Sjå vedlegg nr. 3 for fugleartar i og nær reservatet.

Truslar

Moglege truslar mot fuglebestandane kan vere komplekse og variere frå art til art. Mest sannsynleg ligg dei største negative påverknadene/truslane langt utanfor verneområdet sine grenser. Men det er viktig å halde kvaliteten til verneområde på eit nivå som tilfredsstilar krava til flest mogleg av dei artane som nyttar området gjennom året. Enkelte fuglearter krev opne areal for å hekke og for å føle seg trygge under søk etter næring. Minken utgjorde ein trussel tidlegare, men etter at oteren har etablert seg er minken borte. Men ein bør følgje med minkbestanden generelt, og for å halde bestanden av mink lågast mogleg bør ein stimulere til fangst av denne arten. Vi må heller ikkje undervurdere katten som fuglefangar i reservat nær tett busetnad.

(K. Mork Soot, 2011) *På grunn av gjengroinga av bjørk i dei kringliggande myrane har enkelte fugleartar gått kraftig tilbake. Her kan nemnast den før så talrike heippijerka, som ser ut til å vere nesten heilt radert ut. Når det gjeld måsar,*

hekkar nokre få par fiskemåse innanfor reservatgrensene på Bjåstad, og eitt svartbakpar. I Kaldholmyrane hekkar to svartbakpar. Ternene er heilt forsvunne som hekkefuglar der. Vipa og storspoven er gått kraftig tilbake. Dette kan kanskje også skuldast ein generelt sterk tilbakegang av dei artane siste åra. Også raudstilk, enkeltbekkasin og strandsnipe har minka mykje. Om dette også er eit indirekte resultat av turrlegginga av Hareidsmyrane (då Hareidselva blei kanalisert) og anlegg av ei golfbane i Bigset/Risemyrane er usikkert, men leveområda/næringsgrunnlaget for desse artane blei i alle fall kraftig redusert. Den mest påfallande tilbakegangen er at reservatet har svært få hekkande ender no. Tidlegare var der mengder av andekull å sjå. I Grimstadvatnet kom sannsynlegvis nokre få stokkandungar på vengane i 2010. Brunnakka er heilt forsvunnen som rugefugl i reservatet. Krikkanda er det litt å sjå av om våren, men siste åra har eventuelle hekkforsøk mislykkast. I utkanten av reservatet, i Snipsøyrvatnet, hekkar nokre få par med siland. Grunnen til denne tilbakegangen botnar kanskje i fleire ting: Gjengroing av hekkeplassar, stor forandring av

Figur 8 *Elvemuslingen set store krav til vassmiljøet. Foto: Bjørn Mejdell Larsen*

vegetasjonen i og ved vatnet, og ein aukande svartbakbestand, som det er blitt fleire par av rundt vatnet.

Vegetasjon

I naturbasen er det gjeve følgjande opplysningar om vegetasjonen under nasjonalt og regionalt viktige naturtypar. *Høgstorrsump, opne vassflater med flytebladvegetasjon, langskotvegetasjon og kortskotvegetasjon (O3, P1, P2, P3, P4).*

Artsfunn: Folkestad (1976a) har karplanteliste for vatnet. Flytebladvegetasjonen inneheld tjønnaks, kysttjønnaks, grastjønnaks, rusttjønnaks, småtjønnaks, og truleg bendeltjønnaks, vidare flotgras, andemat og småpiggnopp. Elles er det kjent tusenblad, hesterumpe, klovasshår, storblærerot, gyteblærerot, småblærerot og sverdlilje.

Bjåstadmyrane representerer ei intakt låglandsmyr og ligg delvis innanfor reservatet, myrane er verdsett til C (lokalt viktig). Vegetasjonen her er i følgje naturbasen: *Myra plasserer seg i ein overgangsfase frå Fattig fastmatte/tuemyr (K3 K2) til Skog-/krattvokse fattigmyr (K1). I den vestre enden med ein gradvis overgang til K4 (mjukmatte /lausbotnsmyr) mot Grimstadvatnet.*

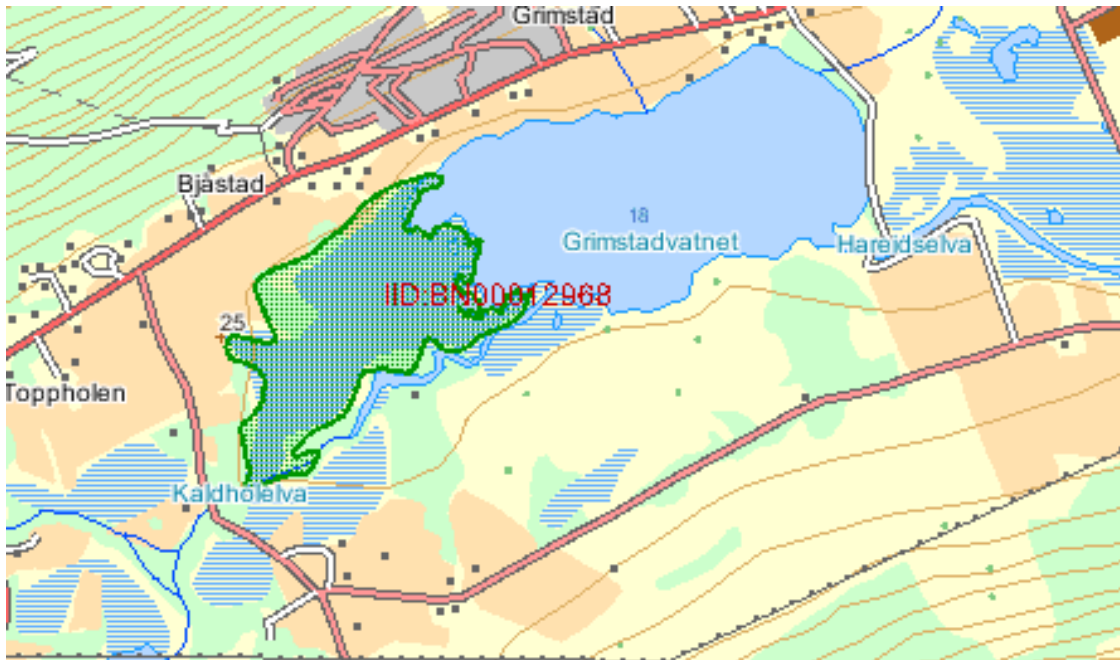
Truslar

(K. Mork Soot 2011) *Botnen av Grimstadvatnet var tidlegare dekt av botnegras og brasmegras. Langs sidene var mykje flaskestarr, bukkeblad, elvesnelle og myrhatt. Frå Kaldholholmen til Bjåstad gjekk der eit breitt belte av kvit nøkkerose. Dette har endra seg kraftig på grunn av auka næringstilslutning til vatnet, med det som resultat at det er mykje algevekst i Grimstadvatnet. Det mest merkbara av dette er at nesten alle dei kvite nøkkerosene er heilt forsvunne pga. overgjødsling. Berre fem – seks enkle planter er igjen i det før så mektige nøkkerosebeltet. Botnegraset og brasmegraset er sterkt redusert. Takrør har dukka opp på eit par plassar. Det mest urovekkande er at kjempesøtegras og dunkjevle er på sterk frammarsj i vatnet, og fortrengrer den opphavlege vegetasjonen. Også nokre mindre område av gul nøkkerose har kome inn.*

Bjåstadmyrane og Kaldholmyrane som tidlegare var opne myrar er i ferd med å gro igjen med bjørk og enkelte furutre. Dette fortrengrer mange av dei opphavlege artane.

Figur 9 Frodig vegetasjon langs Kaldholeva er gunstig for det biologiske mangfaldet. Foto: Åsmund Skålvik

Figur 10 Bjåstadmyrane er prioritert naturtype av lokal verdi, men er trua av attgroing.

2.5 Bevaringsmål

Formålet med Grimstadvatnet naturreservat etter forskrifta kap. III er: *Å ta vare på eit næringsrikt vatn med tilhøyrande deler av vassdrag og myrområde, og det tilhøyrande rike plante- og dyrelivet, i særleg grad for å kunne verne om ein rik fuglefauna.*

Verneforskrifta skal konkretiserast mellom anna gjennom forvaltingsmål og bevaringsmål for naturreservatet. Bevaringsmåla viser i hovudsak kva naturtypar/kvaliteter ein ønskjer å bevare i verneområdet for å styrke verneformålet. I denne planen er naturtypane for Grimstadvatnet delt i tre kategoriar. For kvar naturtype er det definert eit bevaringsmål, sjå tabell 1. For alle vatn som er verna er det naturleg å sjå på kjelder som påverkar vasskvaliteten, sjølv om desse ligg utanfor det verna området. Fylkesmannen som forvaltingsstyresmakt har inga myndigheit utanom det område som er verna, men kan oppmode andre forvaltingsorgan, kommunen og grunneigarar til å tenke på den totale belastning til vatnet og føre-var prinsippet i den daglege forvaltinga. For Grimstadvatnet er det naturleg å følgje med på utviklinga i vasskvaliteten og det å halde opne myrareal nær vatnet som er viktig for verneformålet.

For å kunne definere gode og målbare bevaringsmål må ein ha kunnskap om naturkvalitetane ein ønskjer å bevare. Ein må òg ha kunnskap om utviklinga av dei ulike naturtypane og artane over tid. Naturen er i endring både med og utan menneska sin påverknad. Eit forvaltingsmål bør derfor være å følgje opp den kunnskapen vi har om naturkvalitetane i det verna området. Det er òg avgrensa kva erfaring som finst med bruk av bevaringsmål i norsk naturforvalting. Bevaringsmåla i denne planen kan verte justert når arbeidet med nasjonale standardar for bevaringsmål for ulike naturkvalitetar er ferdig.

Utrykk nytta i tabell 1.:

Mål nr.

Bevaringsmåla er fortløpande nummerert og knytt opp mot nummeret på verneområde. Mål nr. finn ein igjen på kartet over bevaringsmål.

Naturtype

Med naturtype forstår vi eit einsarta, avgrensa område i naturen som omfattar plante- og dyreliv og miljøfaktorar. Eit landskap med stor variasjon inneheld eit stort mangfald av naturtypar.

Tilstandsvariabel

Med tilstandsvariabel forstår vi den eller dei eigenskapane ved naturtypen som bevaringsmålet er retta mot.

Bevaringsmål

Bevaringsmål er den tilstanden ein ønskjer at eit utval av naturkvalitetar i eit verneområdet skal ha. Bevaringsmåla skal helst vere målbare, og kan eksempelvis presiserast gjennom mål for areal eller førekomst av bestemte arter.

Tilstandsklasse

Tilstandsklasse er ei inndeling i god, middels eller dårleg. Dette fortel oss kva for tilstand naturtypen er i.

Overvaking

Med overvaking forstår vi her å føre kontroll/oppsyn med at naturtypen er i den tilstand som er ønskjeleg for å oppfylle verneformålet best mogleg.

Tiltak

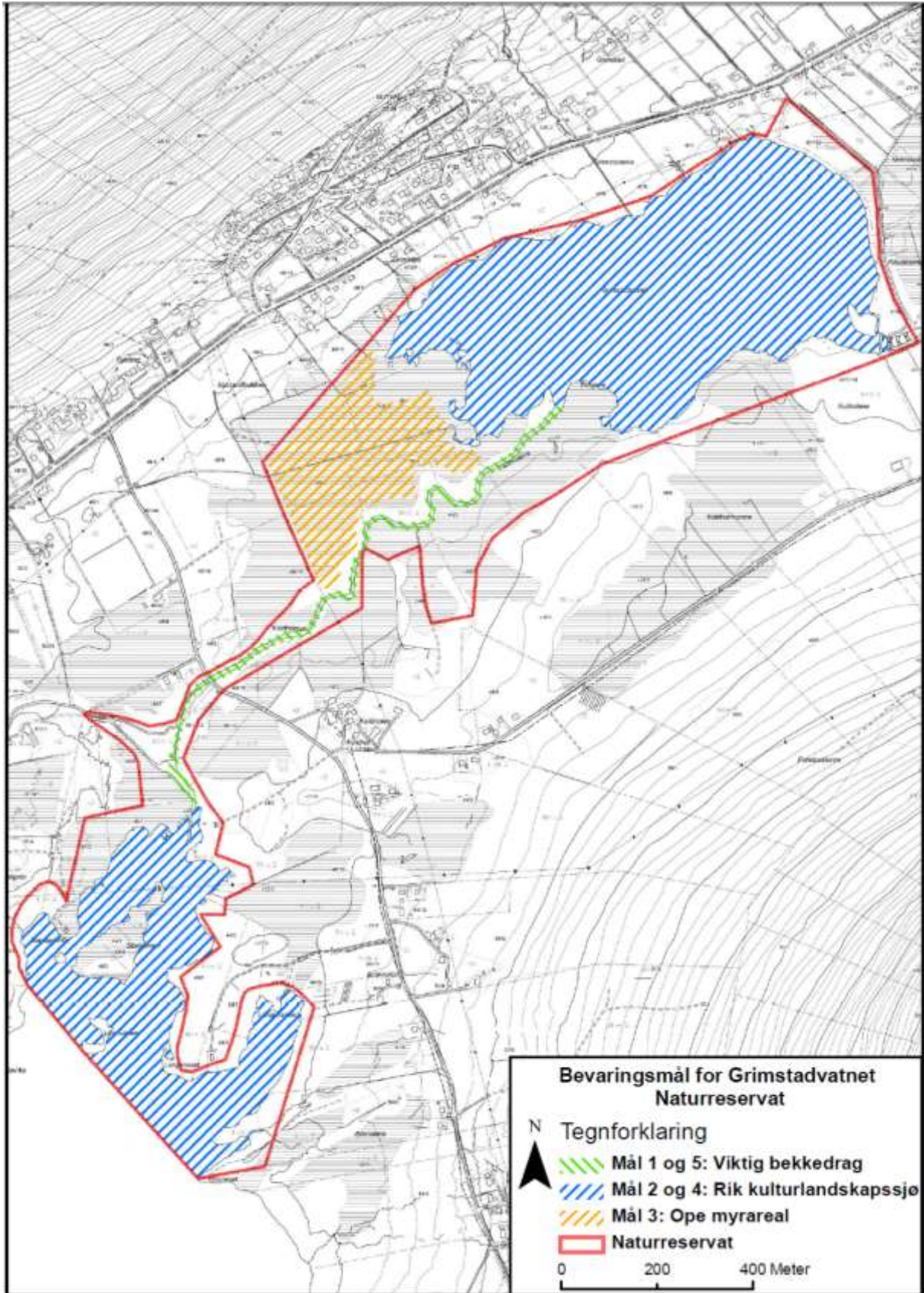
Tiltak er det som er planlagd utført av praktisk arbeid for å oppfylle bevaringsmåla.

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

Bevaringsmål og tiltak for Grimstadvatnet naturreservat, VV00000625

Mål nr.	Naturtype	Tilstandsvariabel	Bevaringsmål	Overvaking	Tilstandsklasse	Tiltak
1	Viktig bekkedrag	Vasskvalitet	Kaldholelva skal ha ein vasskvalitet som tilfredsstillar elvemuslingen sine krav til reproduksjon.	Stikkprøvekontroll av elvemuslingbestanden.	God	Kartlegge negative tilsigskjelder til elva. Alle tiltak skjer i samråd med SNO
2	Rik kulturlandskapssjø E08	Vasskvalitet, eutrofiering	Heile vassdraget skal behalde status som: God økologisk tilstand etter Vassdirektivet sine krav.	Feltobservasjonar i kombinasjon med flyfoto.	God	Redusere utslepp og avrenning i samsvar med forvaltningsplanen for vassregionen.
3	Ope myrareal A08	Attgroing	Minst 50 da av Bjåstadmyrane ned mot vatnet skal vere open myr.	Feltobservasjon i kombinasjon med ferske flyfoto.	Middels grunna gryande attgroing	Rydding av trevegetasjon, stimulere til beiting.
4	Rik kulturlandskapssjø E08	Nærings-tilgang	God nok næring til sangsvanar om vinteren.	Feltobservasjonar av overvintrande songsvanar.	God	Ingen umiddelbart, men løpande overvaking.
5	Viktig bekkedrag	Næring/skjul	Bevare Kaldholelva som eit godt overvintringsområde for fossefall.	Feltobservasjonar av overvintrande fossefall.	God	Ingen umiddelbart, men løpande overvaking .
6	Viktig bekkedrag	Førekost parklirekne og hagelupin	Parklirekne og hagelupin skal ikkje førekome i naturreservatet.	Feltobservasjonar	Middels	Parklirekne er forsøkt fjerna i Riseelva, hagelupin introdusert ved Grimstadvatnet.

Figur 11 Kart over bevaringsmåli Grimstadvatnet naturreservat

3. BRUKARINTERESSER

3.1 Verneforskrifter og brukarinteressene

Verneforskrifta er grunnlaget for kva som er tillate innanfor Grimstadvatnet naturreservat. I dette kapitlet (+ kapittel 5) vil dei aktuelle reglane i verneforskriftene bli knytt opp mot dei ulike brukarinteressene. Det vil i teksten bli vist til kapittel og punkt i verneforskrifta.

Verneforskriftene er bygd opp slik:

Kapittel IV i forskrifta gir ei oversikt/opplisting over kva aktivitetar som ikkje er tillate innafør verneområdet.

Kapittel V gjeld området med fuglelivsfredingsområde og vil ikkje ble nemnd her. Dette er i praksis ei jaktforbodssone, med unntak for kråke.

I kapittel VI går det fram kva for aktivitetar som er unnateke frå forboda i kapittel IV.

Kapittel VII er ein oversikt over kva aktivitetar fylkesmannen kan gje løyve til etter søknad. Aktivitetar som er forbode etter kapittel IV, og ikkje nemnt i kapittel VI eller gitt løyve til etter kapittel VII, er i utgangspunktet forbode.

Fylkesmannen kan likevel, etter søknad gje dispensasjon frå verneforskriftene i enkelte tilfelle etter § 48 i naturmangfaldlova. § 48 i naturmangfaldlova erstattar no kapittel IX i forskrifta. Tolking av forskrifta er nærare omtala i kapittel 5.2.

3.2 Landbruk

I nedslagsfeltet til reservatet er det i dag fleire produsentar innan landbruket. Alt arealet på nordsida av Grimstadvatnet er i dag dyrka. Det er i dag 6 bruk med storfe, 4 med sau, 2 eggprodusentar og 3 bruk som driv med hestehald. Nokre bruk produserer grovfôr for salg. Ei stor utfordring er summen av all avrenning av næringsstoff i nedslagsfeltet til vassdraget utafor det verna området. Det vert ikkje vinterlagra rundballar inne i verneområdet, men rundballar er lagra i nærområda med tilsig til det verna området. I tillegg vert òg slam og finpartiklar frå jordbrukskanalar og andre dreneringssystem tilført Grimstadvatnet og Snipsøyrvatnet. Fleire naturlege bekkar renn frå jordbruksareala og ut i verneområdet. I tillegg er det i samband med tidlegare dyrking òg teke grøfter og kanalar som er drenert ut i verneområdet, spesielt vest og nord i vatnet.

Ved framtidig nydyrking i nedbørsfeltet til Grimstadvatnet bør dei ulike sektorstyresmakter vurdere totalbelastninga av nærings salt til vatnet. Bygging av fangdam i samband med vidare dyrking bør vurderast.

Bakgrunnen for forvaltningsmåla i planen ligg i dei vedtekne forskriftene for Grimstadvatnet, m.a. kapittel IV, nr. 1 som lyder: *All vegetasjon i vatn og på land er freda mot ein kvar form for skade eller øydelegging. Grasbrenning og anna rydding av markvegetasjon må ikkje førekomme.*

Framande arter for landsdelen kan på sikt øydeleggje den naturleg vegetasjon i delar av verneområdet, og kan utgjere ein trussel mot leveområdet til fuglane og stadeigen vegetasjon dersom dei får setje frø og spreie seg. Verneforskriftene er ifølgje kapittel VI, nr. 2 ikkje til hinder for; *Drift og vedlikehald av eigendomar og anlegg, tilkomst til båt plassar og fiskerettar langs elvar og vatn. Nyanlegg og vedlikehald av dreneringssystem og driftsvegar gjennom reservatet, beiting og uttak av brensel må skje i samråd med forvaltningsstyresmakta.*

Kap. VI nr. 2 opnar òg for vedlikehald av eksisterande vegar. Med vedlikehald forstår vi det som å oppretthalde den vegstandard som var på vernetidspunktet. Det må søkjast om dispensasjon dersom det er snakk om omlegging eller standardheving av vegar. Eventuelle uttak av brensel etter kap. VI, nr.2 skal samordnast med landbruksstyresmakta i Hareid kommune. Områda hogsten skal skje på skal merkast i terrenget eller på kart.

Endringane i landbruket dei siste tiåra med mykje mindre beiting har ført til gryande attgroing. Dette er eit problem for mange fugleartar som krev oppe areal for å hekke. Det er ønskjeleg at det vert beita i reservatet for å halde gjengroinga i sjakk.

Dersom ein skal setje opp nye faste og flyttbare gjerde, må det søkjast om dispensasjon etter § 48 i den nye naturmangfaldlova. Dette gjeld òg for flyttbare gjerde for hesteheite og andre beitedyr. Fylkesmannen er i utgangspunktet positiv til beiting for å halde nede vegetasjonen, men det skal søkjast om løyve til å setje opp gjerde. Dette òg for at vi skal ha ein oversikt på kor det vert beita i reservatet.

Figur 12 Attgroing av tidlegare beitemark. Foto: Asbjørn Børset

Motorferdsel til lands i næringsføremål er tillate, men all vegetasjon i vatn og på land er freda mot ei kvar form for skade eller øydelegging. Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag gjeld i reservatet som elles.

Forvaltningsmål for landbruket

- Tilsig av nærings saltar til vassdraget uansett kjelde bør stoppast eller haldast på eit minimum.
- Stoppe attgroing av utvalde myrområde ved hogst/beiting.
- Stimulere til beiting for å halde gjengroinga i sjakk.
- Det er òg eit mål å halde strandsona mest mulig open for trevegetasjon.

3.3 Jakt og fiske

For naturreservatet gjeld følgjande reglar etter kap. IV, punkt 2; *Alt vilt, medrekna hi, reir og egg er freda mot all form for skade, øydelegging og uturvande uroing, jf. § 3 i viltlova. Jakt, fangst, bruk av skytevåpen er forbode. Hundar må ikkje sleppast lause i reservatet. Utsetjing av vilt er ikkje tillate.* Vi gjer her merksam på at § 3 i viltlova er erstatta av § 15 i naturmangfaldlova av 01.07.2009.

Verneforskrifta opnar for jakt på mink etter kap. VI, nr. 3 i samsvar med viltlova sine forskrifter. Vi oppmodar jegerane å vise aktsemd overfor fugleartar som nyttar verneområdet til beite og overvintring. Bruk av laus hund under jakt på mink er forbode i naturreservatet. Arealet innafor verneområdet er teljande areal for tildeling av fellingsløyve på hjort.

Dette punktet opnar for bruk av skytevåpen villmink. Det vert oppmoda til å nytte slagfelle og ikkje skytevåpen ved fangst av mink. Elles gjeld viltlova og naturmangfaldlova med forskrifter der verneforskriftene ikkje er sterkare.

Fiske har tradisjonelt stått sterkt i heile vassdraget, og gjer det framleis i dag. I vatnet er det ein god aurestamme i tillegg til røye i Snipsøyrvatnet. Frå Hareidselva går både laks og sjøaure opp i vatna. Fiske langs Kaldholelva, i Snipsøyrvatnet og Grimstadvatnet ein viktig rekreasjon for mange. I følge kap. VI, nr. 3 i forskrifta er vernet ikkje til hinder for; *fiske etter dei rettar som er tilknytte vassdraget.*

Bruk av motorbåt er forbode i Grimstadvatnet (under 2 km²), og krev spesielt løyve frå kommunen etter lov om motorferdsel i utmark. Eit slikt forbod er det ikkje i Snipsøyrvatnet.

Forvaltingsmål for jakt og fiske

- Det er eit mål å halde bestanden av villmink så låg som mogleg.

3.4 Friluftsliv og rekreasjon

Delar av områda rundt vatnet er mykje nytta til rekreasjon på sommartid (bar mark). Vatnet blir òg nytta til å gå på skøyter på i vintre med trygg is. Å gå på skøyter på isen er ikkje noko problem for verneformålet. Bruk av ATV og mopedar på is og frossen mark er eit klart brot på lov om motorisert ferdsel i utmark.

Figur 13 Toppand er ein triveleg gjest. Foto: Ola Betten

Hareid Rotaryklubb har utbedra ein sti langs Hareidselva og opp til Grimstadvatnet. Denne stien er det ønskje om å forlengje langs Grimstadvatnet. Dette arbeidet er starta opp både i austenden av vatnet og frå vest parallelt med Kaldholelva. Desse arbeida skjer utanfor reservatet og følgjer ei kabelgrøft som Tafjord Kraftnett har lagt for breiband. Breibandgrøfta kryssar reservatet på to stadar der det etter forskrifta er forbod mot ferdsel frå 1. april til 31.juli. Ein tursti er i seg sjølv positiv for folk sin bruk av naturen og i friluftslivs-samanheng. Men denne stien må leggjast utanfor naturreservatet. Det er eit generelt ferdselsforbod i delar av Grimstadvatnet naturreservat i tida 1. april til og med 31. juli. Forskrifta seier her at ferdsel i reservatet berre er tillate på merka stiar. Ein sti som har vore mykje brukt av mellom anna fiskarar er stien på sørsida av Kaldholelva. Denne stien kunne med fordel ha vorte rydda og merka som ein sti som kan nyttast òg i hekketida. Men unødig forstyrning av fuglelivet er uansett forbode etter kap. IV nr. 2 i verneforskriftene. Ein vil her presisere at det er bandtvang på hund heile året inne i verneområdet. Elles gjeld friluftslova med sine rettar og plikter i det verna området. I kva grad vatnet er nytta til bading er vi ikkje kjent med, men vi kan ikkje tru at dette er ein aktivitet som har eit slikt omfang at det påverkar verneformålet.

Figur 14 Gangbru ved utløpsosen til Grimstadvatnet. Foto: Asbjørn Børset

Forvaltningsmål for friluftsliv og rekreasjon

- Generelt skal fuglelivet uroast minst mogleg som følge av ferdsel særskilt i område med ferdselsforbod i hekketida.
- Stien på sørsida av Kaldholelva kan ryddast og merkast som “lovleg” sti for fiskarar og turfolk generelt.

3.5 Undervisning, formidling og forskning

Det har over fleire ti år vore eit aktivt ornitologisk miljø på Hareidlandet med landskapet rundt om i Hareidsmyrane, Grimstadvatnet, Bjåstadmyrane og Hovdemyrane som kjerneområde for verksemda. Eit resultat av dette er detaljerte kunnskapar om fuglelivet i området. Mellom anna har det sidan 1965 vore ein omfattande ringmerkingsaktivitet her, både av hekkande fugl og fugl på trekk. Ringmerking er viktig i forvaltinga av fuglane, og er viktig grunnforskning. Ein av basane for ringmerking ligg ved Grimstadvatnet, heilt inn til og delvis i reservatet, medan den andre ligg langs vegen opp mot Hovden, rett på sørsida av Hovdemyrane. Det er ringmerka over 100 000 fugl i desse områda. Rundt 2 % av alle ringmerkte fuglar i Norge gjennom tidene er blitt ringmerkete her.

Informasjonstavler vil bli utarbeidd og sett opp. Det vil vere naturleg å setje opp informasjonstavler ved vanleg nytta utferdspunkt og parkeringsplassar.

Talrike skuleklasser og barnehagar har gjennom tidene fått vere med på ringmerking og studiar av m.a. flora og fauna i desse områda. Det skulle såleis liggje til rette for å lage ulike undervisningsopplegg gjennom heile skuleåret i verneområdet. Faglege tema finst både i vegetasjon, stillestående vatn, rennande vatn, brakkvatn, fugleliv, dyreliv og lokalhistorie. Skulane kan kombinere ekskursjon med bruk av informasjon om området på internett. Fagstoff om grimstadvatnet naturreservat finn ein mellom anna på naturfaglege internettsider som; www.dirnat.no, www.artsdatabanken.no, www.fmmr.no og www.miljostatus.no.

Vi gjer likevel merksam på at dette er eit verna område der det er forbode å skade og øydelegge vegetasjon, og at alt vilt er freda og ikkje skal uroast, kap. IV, nr. 1 og 2. Delar av området har òg ferdselsforbod i hekketida 01.april – 31.juli, sjå vedlagt kart.

Forvaltingsmål for undervisning, formidling og forskning

- Det skal setjast opp informasjonstavle om dei naturfaglege verdiane og kva reglar som gjeld i reservatet på eigna plassar.
- Det kan leggest til rette for undervisning og formidling innafor verneområdet så sant dette ikkje går ut over verneformålet.

3.6 Bygg og tekniske inngrep

Etter kap. VI, nr. 2 krev skal alle nyanlegg og vedlikehald av dreneringssystem og driftsvegar gjennom reservatet planleggast i samråd med forvaltingsstyresmakta.

Kapittel IV, nr. 3 i verneforskriftene lyder slik for naturreservatet;

Det må ikkje iverksetjast tiltak som kan endre dei naturgjevne tilhøva, herunder oppføring av bygningar, framføring av nye luftleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

tørrlegging, tilplanting, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forureiningstilførslar, plassering av avfall og bruk av kjemiske plantevernmidlar. Inngrep som kan endre vasstanden i vassdraget ut over det som følgjer av kgl.res. av 13.mai 1977 for Grimstadvatnet, og dom for vassnivået i Snipsøyrvatnet. Senking, korreksjon og førebygging av Kaldholelva er ikkje tillate. Opplistinga er ikkje uttømmande.

Det har vore gjort mange inngrep i innløp og utløpselvane til Grimstadvatnet opp gjennom tida. Fylkesmannen legg til grunn ein vasstand i Grimstadvatnet i samsvar med Kgl. res. av 13.05.1977, ogh dom for vassnivået i Snipsøyrvatnet. Endring av vasstand og elveløp har store negative verknadar på flora og fauna i reservatet.

Fleire kraftliner kryssar òg reservatet. Det er òg lagd ned ein breibandkabel som kryssar reservatet over enkelte strekkningar. Desse er omtalt i kap. VI. Nr. 4 i forskrifta. Reglane er ikkje til hinder for: *Drift og vedlikehald av kraftliner og telekablur så langt det ikkje gjeld endring i dimensjonar på leidningar, faseavstand og mastehøgde. Rydding av vegetasjon skal skje som del av skjøtselsplanen for området og i samråd med forvaltingsstyresmaktene. Luftspenn gjennom området skal vere merka av omsyn til fuglekollisjonar. Vi vil særskilt gjere merksam på kraftselskapa si plikt til å merke kraftliner med fugleavvisarar. Desse må òg ettersjåast og supplerast etter behov.*

Eksisterande naust og hytte kan haldast i stand ut frå tilstanden på vernetidspunktet. Det vert ikkje gitt løyve til nybygg, påbygg eller tilbygg.

Løyve/dispensasjonar gitt frå forvaltningsstyresmaktene:

- Direktoratet for naturforvaltning gav 2. desember 2003 Tussa Nett AS dispensasjon til framføring av 132 kV kraftline på nærare vilkår som er skildra i vedtaket.
- Møre og Romsdal fylke gav 17. februar 2005 løyve til Hareid kommune om ein skånsam forbygging/plastring av Riseelva i samsvar med NVE sin flaumsikringsplan av 25.03.2004.
- Møre og Romsdal fylke gav 6. desember 2006, løyve til Magne Johan Larsen til nødvendig rydding av Riseelva og å sprøyte ein førekomst av parkslirekne langs elva.
- Møre og Romsdal fylke gav 23. mars 2009, løyve til Tafjord Kraftnett AS til å legge fiberkabel over delar av reservatet. Dette løyve vart oppheva av DN i skriv av 25.05.2009. Denne saka er såleis ikkje avslutta.

Då Norge har teke på seg eit særskild ansvar for områder som har stor verdi for ettertida, vil Fylkesmannen i Møre og Romsdal oppmode Hareid kommune og grunneigarane til å vise varsemnd også i randsona og nedslagsfeltet utanfor det verna området. Vi syner òg her særskild til NML § 49 “utanforliggende verksemnd som kan føre til skade inn i eit verneområde”. Den nye plan- og bygningslova gir òg signal om å vise varsemnd i randsona til verna område gjennom PBL § 11-8 omsynssonar og § 12-6 omsynssonar i reguleringsplan.

Forvaltningsmål for bygningar og tekniske inngrep

- Nye bygningar eller andre tekniske inngrep skal ikkje førekomme i reservatet.
- Ansvarleg for kraftlinenettet skal ettersjå og supplere fugleavvisarar på linenettet.

4 FORVALTINGSOPPGÅVER OG TILTAK

4.1 Skjøtsel

Formålet med vernet er å ta vare på eit viktig våtmarksområde med tilhøyrande plantesamfunn, fugleliv og anna dyreliv innafor eit avgrensa område. Då dei kanskje viktigaste grunnane til at fuglebestandar har gått tilbake er tilhøva utanfor verneområdet, må eit forvaltningsmål vere å gjere livsmiljøet til fuglane best mogleg innan det verna området. På den måten tek ein vare på det potensialet området har for ulike fuglearter og at området igjen kan bli brukt av desse dersom bestandssituasjonen skulle betre seg.

Det må haldast oppsyn med strandsona langs vatna og elva, slik at søppel kan fjernast dersom det er naudsynt. På grunn av herskande vindretning frå sør-vest vil mykje søppel strande i den austre del av vatnet. Inne i reservatet er det nokre plassar planta gran, mellom anna i Snipsøyrdelen av reservatet. Det er eit ønskje at desse blir fjerna før dei tek til å setje frø og spreier seg. Attgroing av dei opne myrareala vil skyte fart i åra som kjem. Eit mål må vere å halde mest mogleg av myrareala opne. Då det er urealistisk å halde alt myrareal opne kunne ein konsentrere seg om Bjåstadmyra. Her kan det vere aktuelt å inngå avtalar med grunneigarane om fysisk rydding av trevegetasjon før trea vert for høge.

Den 06. juni 2006 ble det gitt løyve etter kap. IX i vernereglane for reservatet til å sprøyte ein førekomst av parkslirekne langs Riseelva. Denne lokaliteten bør følgjast opp for å forsikre seg at arten parkslirekne ikkje spreiar seg i reservatet.

Alle skjøtselstiltak skal skje i regi av fylkesmannen og SNO. Gjennomføring av tiltak som medfører menneskeleg aktivitet, slik som gjerding, rydding og hogst bør skje til tider på året der ein uroar fuglane minst mogleg. Heimel for skjøtsel i eit verneområde finn vi i naturmangfaldlova (NML) § 47.

Skjøtselstiltak

- Rydding av trevegetasjon på Bjåstadmyra
- Fjerne granplanting frå reservatet, samt parkslirekne langs Riseelva.
- Stimulere til auka bruk av reservatet til beiteareal.
- Rydding av søppel langs strendene og langs elva etter behov.

Sjå vedlegg nr. 5 med prioriterte tiltak.

4.2 Kartlegging av naturkvalitetane

Ei god forvaltning krev kunnskap om naturkvalitetane som er verna og tilstanden på desse. Ei jamleg kartlegging av naturkvalitetane er naudsynt for å vurdere tilstand og moglege behov for tiltak/skjøtsel. Grimstadvatnet naturreservat er truleg det reservatet i Møre og Romsdal der vi har dei best dokumenterte naturfaglege data om fuglefaunaen. Dette takka vere lokale eldsjeler og Norsk ornitologisk foreining. Det er ønskjeleg at ein held fram med å overvake fuglefaunaen i reservatet for å fange opp moglege endringar. For på denne måten kan det setjast inn tiltak dersom det er naudsynt.

Det har òg vore gjort botaniske undersøkingar i reservatet. Dette er utført av ulike personar og organisasjonar og er ikkje så godt tilgjengeleg for allmenta.

Saman med SNO har fylkesmannen hovudansvaret for kartlegginga/overvakinga av naturkvalitetane i det verna området. Statens naturoppsyn (SNO) vil i dei fleste tilfella stå for den praktiske gjennomføringa av overvakinga.

Tiltak for kartlegging av naturkvalitetane

- Overvake moglege endringar i fuglefaunaen i reservatet.
- Systematisere dei botaniske undersøkingane som er gjort i reservatet. Supplere desse dersom behov.

Sjå vedlegg nr. 5 med prioriterte tiltak.

4.3 Informasjon og tilrettelegging

Det vil bli utarbeid informasjonstavler for naturreservat i løpet av planperioden. Det er eit mål å setje desse opp på strategiske plassar rundt det verna området. Helst ved utgangspunkt for fotturar i eller nær reservatet. Etter kvart som ein får ny kunnskap om naturkvalitetane i reservatet bør ein vurdere om det er behov for meir formidling. Det bør òg setjast opp skilt med bandtvang på naturlege parkeringsplassar rundt det verna området. Naturreservatet er merka med grensemerke i knekkpunkt og verneskilt på strategiske plassar.

Alt informasjonsmaterialet skal utarbeidast av, eller i samarbeid med Fylkesmannen i Møre og Romsdal. All ny tilrettelegging for ferdsel (stiar/bruer etc.) skal på førehand godkjennast av fylkesmannen. Dette er ikkje til hinder for at brukarar av området kan kome med eigne innspel til forvaltingsstyresmaktene både om tilrettelegging og behov for informasjon. Informasjon til publikum om dei viktigaste fugleartane i reservatet bør òg vurderast, gjerne i samband med eit fugletårn på ein eigna plass.

Grensemerkinga rundt reservatet er på enkelte stader sett feil i forhold til vernekartet. Dette bør rettast opp i løpet av planperioden.

Informasjons- og tilretteleggingstiltak

- Setje opp informasjonstavler om verneområdet på sentrale utferdsplassar.
- Setje opp skilt om bandtvang
- Justere grensemerkinga opp mot vernekartet der det er avvik.

Sjå vedlegg nr. 5 med prioriterte tiltak

4.4 Oppsyn

Med eit vernevedtak oppstår det behov for å føre kontroll med at verneforskriftene og eventuelle dispensasjonsvedtak vert etterlevd. Statens Naturoppsyn (SNO) har ansvar for oppsyn i verneområde etter naturvernlov-gjevinga i Noreg. Hovudoppgåva til naturoppsynet er å sørge for at vernereglane for området vert følgde. I tillegg har SNO ein god og tett dialog med fylkesmannen og dei vert orientert dersom det er gitt dispensasjonar frå verneforskrifta til ulike tiltak inne i fuglefredingsområdet. Heimel til å foreta oppsyn finn vi i § 63 i NML.

Figur 15 Oppsyn med næringstilsig til vassdraget er viktig.
Foto: Åsmund Skålvik

Statens naturoppsyn har avgrensa politimynde i medhald av lov av 21. juni 1996 om statleg naturoppsyn, og politimynde etter miljølovene; friluftsløva, naturmangfaldlova, motorferdsellova, kulturminneløva, viltlova, lakse- og innlandsfiskeløva og delar av forureiningslova. I tillegg til kontrolloppgåvene etter desse lovene, skal oppsynet drive rettleiing og informasjon, skjøtsel, tilrettelegging, registrering og dokumentasjon. Mange av desse tiltaka i Grimstadvatnet naturreservat vert gjort i samråd med fylkesmannen og enkelte av tiltaka er nærare presentert i denne forvaltningsplanen.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal er som forvaltningsstyresmakt bestillar av oppsynsoppgåver hos SNO.

5 SAKSHANDSAMING

5.1 Forvaltingsstyresmakter

Fylkesmannen i Møre og Romsdal (FM) er forvaltingsstyresmakt for Grimstadvatnet naturreservat. Søknader om løyve/dispensasjonar etter verneforskriftene skal alltid sendast direkte til fylkesmannen.

5.2 Lovverk, føringar og forvaltning

Naturvernloven frå 1970 blei oppheva då naturmangfaldloven av 19. juni 2009 blei vedteken. Store delar av naturvernloven er vidareført i kap. 5 i naturmangfaldloven. Sjølv om hovudtrekka i naturvernloven er vidareført, er det gjort nokre endringar. Det er viktig å merke seg at prinsippa i NML kap. II om alminnelege reglar om berekraftig bruk og § 48, dispensasjon frå vernevedtak, gir føringar som skal nyttast ved sida av forskriftene til det enkelte verneområdet. Forskrifta for verneområdet går normalt føre anna lovverk og forskrifter. Med få unntak vil verneforskriftene innehalde strengare reglar som gjeld bruk og tiltak enn anna lovverk. Formålet med verneområdet skal tillegast stor vekt ved fortolking av verneforskriftene. Enkeltvedtak skal tolkast i lys av det spesifikke verneformålet, og “føre var” - prinsippet skal tillegast vekt ved fortolking av verneforskrifta. Ved tvil om rettslege rammer i ei verneforskrift skal forskrifta tolkast innskrenkande.

Verneforskrifta for Grimstadvatnet naturreservat og område med fuglelivsfreding finn du som vedlegg nr. 1.

Forvaltning av verneforskriftene

Eventuelle søknader om løyve/dispensasjon skal òg vegast opp mot dei allmenne reglane for berekraftig bruk i NML sitt kap. II i tillegg til NML sin § 48. Desse reglane kjem i tillegg til verneforskrift for Grimstadvatnet naturreservat. Avgjerd av ein søknad om dispensasjon frå ei verneforskrift vil vere eit enkeltvedtak etter forvaltingsloven og kan klagast på.

Verneforskriftene endrar ikkje grunneigars rettar og plikter etter anna regelverk utan at det går fram særskilt av forskriftene. Forskriftene endrar til dømes ikkje grunneigaren sin rett til å nekte motorferdsel eller andre tiltak på sin eigedom. Grunneigar kan likevel ikkje nekte forvaltningsstyresmakta motorferdsel på sin eigedom i samband med skjøtsel. Verneforskrifta kan innebere forbod eller innskrenkingar i grunneigaren, rettshavaren og publikum sin råderett, men kan ikkje gi vernestyresmakta eller det offentlege nokon særskilt råderett ut over det som følgjer av høve til skjøtsel etter regelverket.

Forvaltninga av verneområde skal skje i eit langsiktig perspektiv. Dette stiller krav til langsiktig tenking både hos fylkesmannen, SNO og dei som nyttar området dagleg. Eventuelle brot på lovverk i verneområdet skal meldast til kommunen, SNO eller forvaltningsstyresmakta som i sin tur vil vurdere tiltak eller politimelding. Ein syner her til NML kap. IX om handheving og sanksjonar der DN er gjeve myndigheit.

Forståing av unntak frå forskrifta

Kap VI i verneforskrifta listar opp ei rekkje aktivitetar som ikkje krev løyve eller dispensasjon. Sjå forskrifta i vedlegg nr. 1 for den nøyaktige formuleringa.

Nr. 1 omtalar aktivitet av nasjonal karakter. Ingen privatpersonar kan handle etter dette punktet utan kontakt med forvaltningsstyresmakta.

Nr. 2 opnar for drift og vedlikehald av eigendomar og anlegg, tilkomst til båt plassar og fiskerettar langs elvar og vatn. Etablering av nyanlegg og vedlikehald av dreneringssystem og driftsveggar gjennom reservatet, beiting og uttak av brensel må derimot skje i samråd med forvaltningsstyresmakta.

Fylkesmannen kan ikkje sjå at det er nokon næringsinteresser inne i sjølve reservatet. I den samanheng er det då lov om motorisert ferdsel i utmark som gjeld dersom det skal nyttast motoriserte kjøretøy.

Nr.3 opnar for jakt på villmink i samsvar med viltlova med forskrifter. Ved jakt på villmink bør slagfelle nyttast for å unngå å påføre dyra liding. Feller må sikrast mot andre dyr og menneske. Skytevåpen kan ikkje nyttast etter kap. IV, nr. 2. med unntak av eventuell jakt på villmink.

Nr. 4 fastslår at drift og vedlikehald av kraftliner og telekablar er tillate så langt det ikkje gjeld endring i dimensjonar på leidningar, faseavstand og mastehøg. Rydding av vegetasjon skal skje som del av skjøtselplanen for området og i samråd med forvaltningsstyresmaktene. Rydding av linjetraséar inne i reservatet skal i god tid før tiltaket sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal som forvaltningstyresmakt for reservatet. Ein skal leggje til grunn dei generelle tryggleikskrava for linjerydding. Elles skal ryddinga tilpassast tidspunkt på året (unngå hekke- og ynglesesong), behandling av felte tre (kan leggje att kvist og stokkar i skogsterreng, fjerne skatet frå myrområde) og evt. motorferdsel i samband med rydding og utfrakting av ved. Det må vere tett kontakt mellom netteigar og forvaltningsstyresmakt om korleis vedlikehaldet av linjenettet skal gjennomførast. Luftspenn gjennom området skal vere merka av omsyn til fuglekollisjonar.

Kap VII omhandlar tiltak som fylkesmannen kan gje løyve til etter søknad. Sjå forskrifta i vedlegg nr.1 for den nøyaktige formuleringa.

Nr. 1 Felling av vilt som gjer skade, i samarbeid med viltlova sine reglar og føreskrifter. Fylkesmannen kan ikkje sjå nokon kjente situasjonar der denne regelen kan nyttast med dei artane som nyttar reservatet i dag.

Nr. 2 Gjennomføring av tiltak for å hindre at Kaldholelva gjer skade ved graving. Søknadar om tiltak i og langs Kaldholelva må vurderast i kvart enkelt tilfelle.

Kap VIII opnar for at forvaltningsstyresmakta kan utføre skjøtselstiltak i det verna området. Skjøtsel skal skje etter plan, utarbeidd i samråd med grunneigarane. Dette tolkar vi som at tiltak forslått i denne forvaltningsplanen kan grunneigarane kome med merknadar til. Eller eigne innspel som kom tidleg i prosessen. Uansett skal skjøtsel vere med å bygge opp under verneformålet.

Dette kapitlet saman med den nye naturmangfaldlova § 47 gir òg løyve til bruk av motoriserte kjøretøy ved skjøtselstiltak i regi av forvaltningsstyresmakta.

Generelle dispensasjonsheimlar

Etter overgangen til naturmangfaldlova 1. juli 2009 gjeld no naturmangfaldlova § 48 i staden for den generelle dispensasjonsregelen i verneforskrifter som er eldre enn dette. Det betyr at saker om dispensasjon ikkje skal behandlast etter kap. VII i verneforskrifta for Grimstadvatnet naturreservat, men etter naturmangfaldloven § 48. Dei spesifiserte dispensasjonsheimlane i verneforskrifta kap. VI gjeld framleis.

Retningsliner for sakshandsaming.

Punkta under syner generelle retningsliner for all sakshandsaming som gjeld Grimstadvatnet naturreservat.

1. Alle søknader om tiltak som krev løyve/dispensasjon etter verneforskriftene skal sendast Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
2. Normalt vil verneforskriftene ha strengare reglar enn det som gjeld anna lovverk. Alle søknader skal derfor først behandlast etter verneforskriftene før eventuelt anna lovverk vert vurdert.
3. Klage på vedtak gjort av fylkesmannen skal sendast Direktoratet for naturforvaltning via Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen vil då sjå om det er kome nye saksopplysningar som tilseier at vedtaket kan gjerast om. Dersom forvaltningsstyresmakta opprettheld vedtaket skal klagen sendast Direktoratet for naturforvaltning for endeleg behandling og vedtak.
4. Desse instansane skal alltid ha kopi av alle vedtak: Hareid kommune, Statens Naturoppsyn (SNO) og Direktoratet for naturforvaltning.

Behov for endring av forskrifta

Verneforskriftene for våtmark var av dei første verneforskriftene som vart vedtekne i Møre og Romsdal. Forskrifta er laga etter ein mal som på fleire punkt ikkje er i samsvar med nyare vernevedtak for naturreservat, og har behov for ei oppdatering og modernisering. Det er også manglar i eigedomsoversiktene. Dette vil fylkesmannen samordne med andre verneområde og handsame som eiga sak på eit seinare tidspunkt.

Merking av grensa til verneområdet

Den juridisk gjeldande grensa for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:5.000 datert Miljøverndepartementet 1983. Merking av vernegrensa med offisielle merkekuler i terrenget vart gjort av jordskifteverket/fylkesmannen med GPS-på nordsida av Grimstadvatnet, mellom

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

Kaldholelva og Grimstadmyrane. Reservatskilt vart sett ned i alle andre knekkpunkt.
Oppmåling av knekkpunkta med GPS viste at fleire er feil plassert i høve til vedtakskartet.

6 PERIODEN FORVALTINGSPLANEN GJELD

Forvaltningsplanen for Grimstadvatnet naturreservat gjeld fram til ny forvaltningsplan er vedteken. Fylkesmannen er ansvarleg for rullering/revidering av planen, dette bør skje etter 10 år, første rullering innan år 2021. Fylkesmannen kan rullere planen før om det skulle syne seg naudsynt. Bevaringsmåla vil bli revidert i samsvar med nasjonale standardar når desse ligg føre, uavhengig av rullering av forvaltningsplanen.

7 KJELDER

Trykte dokument

- Artsdatabanken, 2010. *Norsk rødliste for arter 2010*.
- Artsdatabanken, 2007. *Norsk svarteliste 2007*.
- Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Håndbok 17 – Områdevern og forvaltning*.
- Folkestad, Alv Ottar, 1978. *Fylkesvis oversikt over ornitologisk viktige våtmarker i Norge*. Miljøverndepartementet
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1982. *Utkast til verneplan for våtmarksområde i Møre og Romsdal fylke*. A/S E.K. Hansen
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1978. *Ornitologisk viktige våtmarksområder i Norge*. Miljøverndepartementet.
- Gaarder, Geir; Dag Holtan og John Bjarne Jordal, 2001 rapport 2001:2. *Kartlegging av naturtyper. Fylkestilpassa faktaark for Møre og Romsdal*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Molde rapport 2001:2..
- Grimstad, Karl Johan og Kjell Mork Soot, 2003: *Kartlegging av biologisk mangfald i Hareid kommune*.
- Hareid kommune; Munnleg informasjon frå fleire kjelder.
- Hovde, Anders, 1990. *Jordbruksfagleg utgreiing i samband med erstatningssøksmål etter naturvernlova*. Rapport frå Jordforsk, Molde
- Norderhaug, A. 1991. *Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker*. Landbruksforlaget
- Norsk Ornitologisk Foreining: 2006. *Database for litteratur om fugl i Norge*.
- Soot, Kjell Mork, 2011. *Historiske utviklingstrekk rundt reservatet*.

Nettstader

- Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/frontpage.aspx?m=2>
- Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Naturbase*. www.dirnat.no
- Lovdata, 2009. www.lovdata.no/
- Miljøstatus i Norge. <http://www.miljostatus.no/>
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga <http://www.fylkesmannen.no/hoved.aspx?m=1566> .

VEDLEGG

Vedlegg nr. 1 - verneforskrift

Forskrift om vern for Grimstadvatnet naturreservat og område med fuglelivsfredning for deler av øya Hareidlandet, Hareid kommune, Møre og Romsdal.

Fastsatt ved kgl.res. av 16. desember 1983. Fremja av Miljøverndepartementet.

I.

I medhald av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63, § 8, jf. § 10, 21, 22 og 23, er eit våtmarksområde ved Grimstadvatnet med tilgrensande område langs Hareidvassdraget til Snipsøyrvatnet i Hareid kommune, Møre og Romsdal fylke, ved kgl.res. av 16. desember 1983 freda som naturreservat med namnet «Grimstadvatnet naturreservat». I medhald av § 14, 2. ledd i samme lov er det samstundes oppretta eit område med fuglelivsfredning for deler av øya Hareidlandet i Hareid kommune.

II.

Det freda området omfattar følgjande gnr./bnr.: 41/15, 21, 47/1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 19, 20, 21, 23, 67, 48/1, 2, 4, 5, 10, 49/1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 50/8, 9, 51/5, 57/2, 4 og 21.

Området med fuglelivsfredning dekker eit areal på ca. 10,4 km².

Naturreservatet dekker eit areal på ca. 934 dekar, av dette er omlag 547 dekar vatnareal.

Grensene for naturreservatet går fram av grenseskildring og kart i målestokk 1:5.000, dagsett Miljøverndepartementet november 1983. Grensene for område med fuglelivsfredning er vist på kart i målestokk 1: 20.000, dagsett Miljøverndepartementet november 1983. Karta og vernereglane vert oppbevarte i Hareid kommune, hos fylkesmannen i Møre og Romsdal og i Miljøverndepartementet.

Dei nøyaktige grenselinene for det freda området skal merkast i marka der dei går over land, og knekkpunkta bør koordinatfestast.

III.

Føremålet med fredinga er å ta vare på eit næringsrikt vatn med tilhøyrande deler av vassdrag og myrområde, og det tilhøyrande rike plante- og dyrelivet, i særleg grad for å kunne verne om ein rik fuglefauna.

IV.

For naturreservatet gjeld følgjande reglar (jf. likevel pkt. VI og VII:

1. All vegetasjon i vatn og på land er freda mot einkvar form for skade eller øydelegging. Grasbrenning og anna rydding av markvegetasjon må ikkje

førekomme.

2. Alt vilt, herunder hia, reira og egga deira er freda mot alle former for skade, øydelegging og ikkje naudsynt uroing, jf. § 3 i viltlova.
Jakt, fangst, bruk av skytevåpen, samt slipp av hund er forbode.
Utsetting av vilt er ikkje tillate.
3. Det må ikkje iverksetjast tiltak som kan endre dei naturgitte forholda, herunder oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, framføring av nye luftleidningar, jordkablar og kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, tilplanting, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forureiningstilførsler, plassering av avfall og bruk av kjemiske plantevernmidlar. Inngrep som kan endre vasstanden i vassdraget ut over det som følgjer av kgl.res. av 13. mai 1977 for Grimstadvatnet, og dom for vassnivået i Snipsørvatnet. Senking, korreksjon og forbygging av Kaldholelva er ikkje tillatt. Opplistinga er ikkje uttømande.
4. Av omsyn til fuglelivet må all ferdsel i eit område avmerka på kart berre skje etter oppmerka stiar i tida frå og med 1. april til og med 31. juli. I denne perioden gjeld og ferdselsforbod i vegetasjonssonene i dei tilgrensande deler av Grimstadvatnet.

V.

For området med fuglelivsfredning gjeld følgjande:

1. Med unntak av kråke er alle fugleartar, herunder reira, egga og ungane deira freda mot jakt, fangst, skade og øydelegging av ein kvar art.

VI.

Reglane i pkt IV er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i tryggingss-, ambulansse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsføremål.
2. Drift og vedlikehald av eigedomar og anlegg, tilkomst til båt plassar og fiskerettar langs elvar og vatn. Nyanlegg og vedlikehald av dreneringssystem og driftsvegar gjennom reservatet, beiting og uttak av brensel må skje i samråd med forvaltningsstyresmakta.
3. Jakt og fangst av villmink i samsvar med reglar i viltlova og føreskrifter gitt i medhald av desse, samt fiske etter dei rettane som er tilknytta vassdraget.
4. Drift og vedlikehald av kraftliner og telekablar så langt det ikkje gjeld endring i dimensjonar på leidningar, faseavstand og mastehøgde. Rydding av vegetasjon skal skje som del av skjøtselsplanen for området og i samråd med forvaltningsstyresmakta. Luftspenn gjennom området skal vere merka av omsyn til fuglekollisjonar. i samband med tillaten skogdrift.

VII.

Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til:

1. Felling av vilt som gjer vesentleg skade, i samsvar med viltlova sine reglar og føreskrifter.

2. Gjennomføring av tiltak for å hindre at Kaldholelva gjer skade ved graving.

VIII.

Skjøtsel som er naudsynt for å oppfylle føremålet med fredinga skal kunne utførast av forvaltningsstyresmakta eller den som forvaltningsstyresmakta avgjer. Skjøtsel skal skje etter plan, utarbeidd i samråd med grunneigarane.

IX. (Dette kap. går ut og blir erstatta av § 48 i naturmangfaldlova).

Forvaltningsstyresmakta kan gjere unnatak frå fredingsreglane når føremålet med fredinga krev det, samt for vitskaplege granskningar, arbeid av vesentlig samfunnsmessig verdi og i særlege høve når desse ikkje strir mot føremålet med fredinga.

X.

Forvaltninga av vernereglane er lagt til fylkesmannen i Møre og Romsdal.

XI.

Den makt Kongen har etter § 10 til å fastsetje nærare reglar om områda og skjøtselen av dei, etter § 21 om merking av fredingar m.m., etter § 22 om regulering av ferdsel og etter § 23 om å gjere unnatak frå fredingsreglane vert for desse områda overført til Miljøverndepartementet.

XII.

Denne forskrifta trer i kraft straks.

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfaldloven)

§ 48. dispensasjon fra vernevedtak

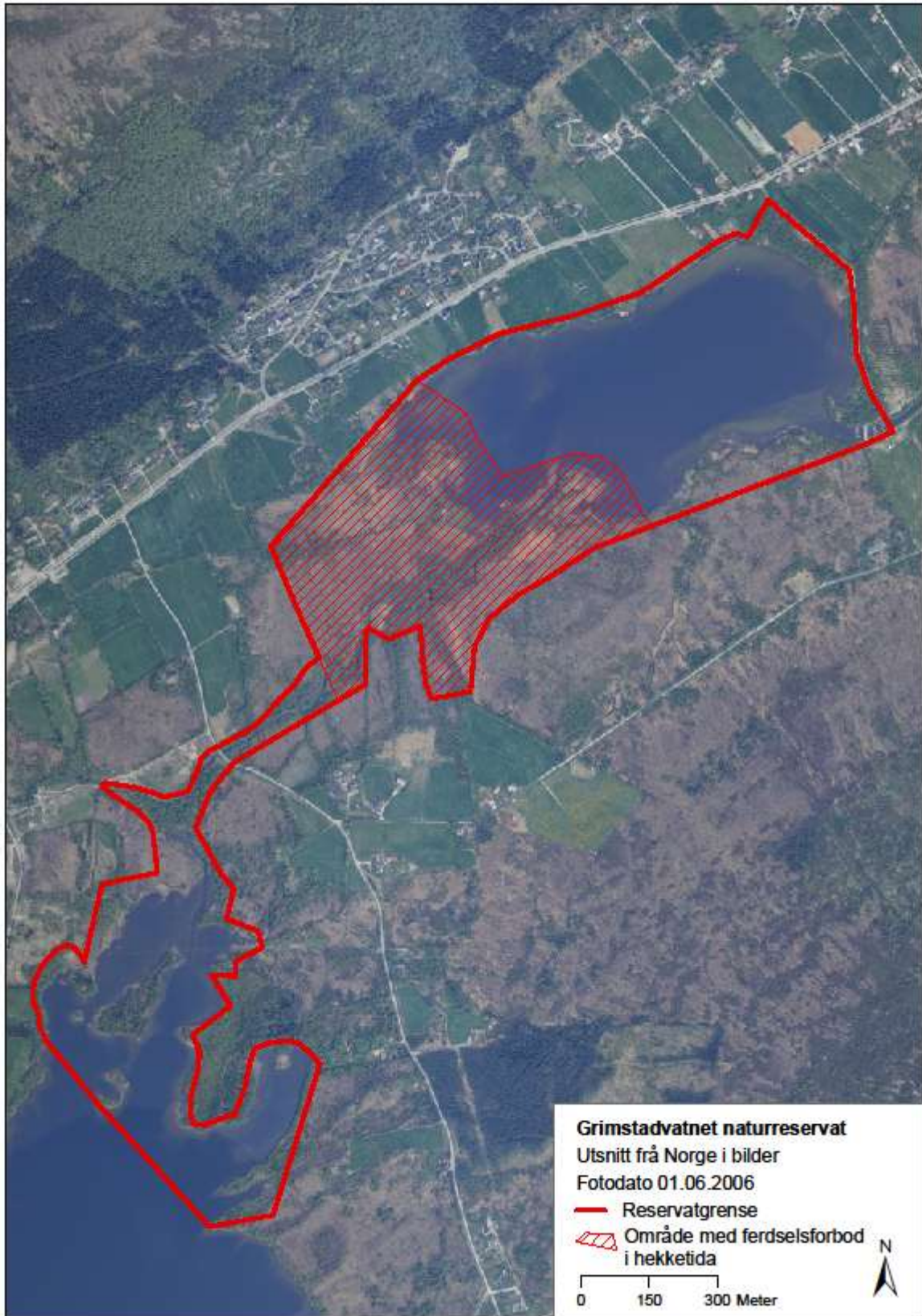
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vedlegg nr. 2 – flybilde Grimstadvatnet

Vedlegg nr. 3- Artsliste for fugl i/nær Grimstadvatnet naturreservat

Etter liste av Kjell Mork Soot

ARTAR	RAUDLISTA	MERKNADER
Alkekonge	LC	Eitt stormdreve individ funne i Grimstadvatnet
Amerikablesand	LC	Første funn i Noreg gjort her.
Amursvale	LC	Ein observasjon
Bandkorsnebb	LC	Kan dukke opp under invasjonår
Bergand	VU	Sett mange år på hausttrekk
Bergirisk	NT	Kan sjåast i reservatet, men har siste åra gått kraftig tilbake
Bjørkefink	LC	Hekkar enkelte år
Blåmeis	LC	Vanleg hekkefugl
Blåstrupe	LC	Har hekka enkelte år
Bokfink	LC	Hekkefugl
Brunnakke	LC	Ikkje hekkefugl lenger. Opp til 50 rastar på hausttrekk.
Brunsisik	LC	Hekkefugl, men mindre hekking enn tidlegare
Brunsongar	LC	1 individ fanga og ringmerkt. Første funn i Møre og Romsdal
Brushane	VU	Var tidlegare ofte å sjå på markene på hausttrekk, no sjeldan. 1 hekkefunn.
Buskskvett	LC	Hekkar, men i svært lite tal dei siste åra.
Bøksongar	LC	Konstaterer enkelte år arten på hausttrekk.
Dobbeltbekkasin	NT	Blir sett på hausttrekk, men sjeldan
Dompap	LC	Hekkefugl i nærmiljøet. Varierer i tal.
Dvergdykkar	LC	Sett i trekketidene, mest om hausten. Har også overvintra.
Dvergfalk	LC	Sett i mindre tal
Dvergfluesnappar	LC	1 individ fanga og ringmerkt. Første funn i Møre og Romsdal
Dverglo	NT	Ein observasjon i 1984
Dvergspett	LC	Hekkar innanfor reservatgrensene
Dvergsporv	EN	Har enkelte år fanga arten under hausttrekk
Dvergsvane	LC	1 ind (av 5-6) skote 1880 (Svein Haftorn 1971)
Enkeltbekkasin	LC	Hekkar, men har gått dramatisk gått tilbake i tal
Fiskemåse	NT	Hekkar i reservatet i mindre tal. Fleire 100 par hekkar i Hareidsmyrane
Fiskeørn	NT	Var i 2008 og 2009 ofte å sjå fiskande i Grimstadvatnet. Hekka sannsynleg 2009.
Fjellvåk	LC	Mest sett i trekketidene i april, men talet er blitt mindre siste åra.
Flaggspett	LC	Observert dei fleste år.
Fossekall	LC	Hekkar, to par
Fuglekonge	LC	Hekkar i nærmiljøet
Fuglekongesongar	LC	1 individ fanga og ringmerkt. Første funn i Møre og Romsdal
Furukorsnebb	LC	Kan dukke opp under invasjonår.

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

ARTAR	RAUDLISTA	MERKNADER
Gauk	LC	Har kanskje større problem med å finne vertsfuglar etter at heipiplerka er så godt som forsvunnen som rugefugl i reservatet
Gluttsnipe	LC	Nesten årleg på forbitrekk om hausten
Grankorsnebb	LC	Kan dukke opp under invasjonår
Granmeis	LC	Hekkefugl. Synest talmessig å ha gått tilbake
Gransongar	LC	Hekkefugl. Nesten årleg, seint på hausten, blir sibirgransongar, <i>Phylloscopus collybits tristis</i> fanga inn.
Grønfinnk	LC	Hekkefugl i nærmiljøet. Varierer i tal.
Grønisisik	LC	Hekkefugl i nærmiljøet. Varierer i tal.
Grønspett	LC	Kan observerast enkelte år
Grønstilk	LC	Kan i svært sjeldne tilfelle dukke opp på hausttrekk
Gråflugesnappar	LC	Hekkefugl
Grågås	LC	Sett på trekk
Gråhegre	LC	Beitar der heile året.
Gråmåse	LC	Ofte å sjå. Minst 50 par hekkar i Hareidsmyrane
Gråsisik	LC	Hekkefugl enkelte år. Kan opptre i store mengder enkelte år.
Gråspett	LC	Kan observerast enkelte år
Gråsporv	LC	Hekkefugl i nærområdet. Har minka i tal
Gråtrast	LC	Tidlegare svært vanleg hekkefugl. Er nesten forsvunnen, sannsynlegvis pga at skogbotnen gror igjen.
Gulbrynsongar	LC	Fleire individ er fanga og ringmerkt
Gulerle	LC	Sjeldan på hausttrekk. Sørleg gulerle <i>Motacilla flava flava</i> hekka i vestenden av Grimstadvatnet i førstninga av 1960-åra.
Gulirisk	LC	1 ind observert. Det første funn i Møre og Romsdal
Gulsongar	LC	Hekkefugl. Bestanden synest sterk dei siste åra.
Gulsporv	LC	Blir stundom sett utanom hekkesesongen. Har gått ut som hekkefugl. Siste hekkefunn på Hareid i 1965.
Hagesongar	LC	Hekkar i mindre tal
Hauksongar	CR	Enkelte ungfuglar blir fanga inn for ringmerking nesten årleg om hausten
Haukugle	LC	Blir enkelte år sett under invasjonår.
Havelle	LC	Sett på trekk om hausten enkelte år
Havørn	LC	Er ofte å sjå heile året. Stort forbitrekk i mars
Heipiplerke	LC	Tidlegare svært vanleg hekkefugl. Er nesten forsvunnen pga gjengroing av bjørk
Hettemåse	NT	Hekka ofte tidlegare, opp til 200 par i sumpområdet Bjåstad. Hekkar sjeldan no. Kan også hekke i Hareidsmyrane enkelte år (Lomstjønna)
Hornugle	LC	Sett enkelte år.
Hubro	EN	Er enkelte år observert i reservatet utanom hekketid
Hønsehauk	NT	Kan sjåast i mindre tal heile året
Jernsporv	LC	Hekkefugl
Jordugle	LC	Sett enkelte år. Har hekka.

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

ARTAR	RAUDLISTA	MERKNADER
Kaie	LC	Kan sjåast i mindre tal under haust-og vårterkk
Kanadagås	LC	Enkeltindivid dukkar opp stundom, helst om hausten.
Kattugle	LC	Hekkar i nærområdet
Kjernebitar	LC	Svært sjeldan
Kjødmeis	LC	Vanleg hekkefugl
Knekkand	EN	Enkelte år på trekk
Knoppsvane	LC	1-2 fuglar sett enkelte år.
Kongeørn	LC	Enkelte fuglar kan passere gjennom heile året.
Konglebit	LC	Ein observasjon
Kornkråke	LC	Svært fåtalige observasjonar under trekket
Kortnebbgås	LC	Obs på trekk
Krikkand	LC	Tidlegare vanleg hekkefugl. Hekking ikkje konstatert på fleire år.
Krykkje	EN	Stundom observert i reservatet, mest om hausten
Kråke	LC	Vanleg hekkefugl. Gjer stor skade på hekkefuglen i reservatet
Kvartbekkasin	LC	Årleg på hausttrekk. Har også prøvt seg på overvintring
Kvinand	LC	Obs haust, vinter og vår. Hekkar ikkje.
Kvitryggspett	LC	Hekkar innanfor reservatgrensene
Laksand.	LC	På trekk, mest om våren. Meir vanleg å sjå siste åra.
Lappfiskand	VU	Nokre få observasjonar på hausttrekk
Lappspovv	LC	Spoardisk sett på vårtrekk
Lappspove	LC	Kan sjåast på forbitrekk om hausten, men sjeldnare enn før
Lauvmeis	LC	Hekkefugl. Synest talmessig å ha gått tilbake
Lauvsongar	LC	Hekkefugl. Talmessig er arten gått tilbake
Linerle	LC	Hekkar
Lirype	LC	Vinterobservasjonar i Kaldholmyrane
Låvesvale	LC	Hekkar i nærmiljøet. Beitar mykje i reservatet. Overnatting er ikkje konstatert siste åra.
Makrellterne	VU	Hekka tidlegare i reservatet. Forsvunnen som hekkefugl
Munk	LC	Hekkefugl. Har auka i tal.
Myrrikse	EN	I sjeldne tilfelle kan arten høyrast om sommaren
Myrsnipe	LC	Meir vanleg å sjå på hausttrekk tidlegare. No svært sjeldan pga gjengroing langs strendene
Myrsongar	LC	Eit lite forbitrekk årleg, mest i august . Første sikre funn i Noreg gjort ved Grimstadvatnet.
Møller	LC	Fåtalig hekkefugl i nærmiljøet. Årleg fanga på hausttrekk.
Måltrost	LC	Hekkefugl
Nøttekråke	LC	Kan sjåast når det er store invasjonar av sibirnøttekråke.
Nøtteskrike	LC	Spordiske observasjonar
Orrfugl	LC	Fåtalige observasjonar
Polarsisik	LC	Kan med års mellomrom dukke opp, spesielt under invasjonsår til gråsisik
Ramn	LC	Kan sjåast heile året

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

ARTAR	RAUDLISTA	MERKNADER
Raudhalevarslar	LC	1 individ fanga og ringmerkt. 2. funn i Noreg
Raudnebbterne	LC	Hekka tidlegare i reservatet. Forsvunnen som hekkefugl
Raudstilk	LC	Hekkar, men har minka i tal. Berre 1 par hekka i 2010.
Raudstjert	LC	Hekkar i nærområdet
Raudstrupe	LC	Hekkefugl
Raudvengetrast	LC	Hekkar. Også rasen <i>Turdus iliacus coburni</i> (Islandsraudvengtrast) funnen.
Ringand	LC	Første funn i Noreg gjort her. Sett minst to gongar
Ringdue	LC	Hekkar i nærområdet av reservatet.
Ringtrast	LC	Blir mest observert på vårtrekket, spesielt viss snøen ligg i fjella
Rosenfink	VU	Har hekka i nærmiljøet fram til for to år sidan. Usikkert om han er gått ut som hekkefugl.
Rugde	LC	Hekkar i mindre tal
Rørsongar	LC	Eit lite forbitrekk årleg, mest i august
Sandlo	LC	Meir vanleg å sjå på hausttrekk tidlegare. No svært sjeldan pga gjengroing langs strendene.
Sandsvale	LC	Har ikkje hekka på Hareid siste par åra. Ein kunstig hekkeplass er no under bygging like ved reservatet, og vil vere klar til hekkesesongen 2011. Beitar ofte i reservatet, som har ein uvanleg stor insektbestand.
Sidensvans		Kan sjåast dei fleste år, i trekk tidene og/eller vinteren. Stor variasjon i tal.
Siland	LC	Hekkar, mest i Snipsøyrvatnet. Mindre hekkesuksess enn før.
Sildemåse	LC	Ofte å sjå i sommarsesongen. Hekkar minst 80 par i Hareidsmyrane. Aukar
Sivhauk	VU	Fleire individ er gjennom åra obs, på hausttrekk
Sivhøne	NT	Obs på trekk enkelte år.
Sivsongar	LC	Hekkefugl. To faste revir i reservatet øydelagde pga menneskeleg aktivitet.
Sivsporv	LC	Tidlegare vanleg hekkefugl, men det verkar som om arten har minka i tal
Skjerpiperke	LC	Kan av og til sjåast i reservatet, spesielt om hausten
Skjor	LC	Vanleg hekkefugl. Gjer stor skade på hekkefuglen i reservatet
Skogdue	LC	1 ind obs våren 1990
Skogsnipe	LC	Kan sjåast på trekk, mest om våren
Smålom	LC	Sett i hekketida, men hekkar ikkje der
Småspove	LC	Nokre få observasjonar om hausten
Snadderand	NT	Sett sjeldan på trekk. Har hekka ein gong.
Snøsporv	LC	Blir mest sett på vårtrekk, men ikkje alle år.
Songlerke	LC	Forsvunnen som hekkefugl
Songsvane	LC	Overvintrande populasjon ca. 30 ind. Sett heile året pga hekking i distriktet.
Sothøne	LC	Kan overvintre. Stundom obs på trekk.

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

ARTAR	RAUDLISTA	MERKNADER
Sotsnipe	LC	Kan sjåast på forbindelse med trekk om hausten, men sjeldnare enn før.
Spettmeis	LC	Hekkefugl.
Sporvehauk	LC	Kan sjåast i mindre tal heile året
Sporveugle	LC	Blir enkelte år sett under invasjonår.
Stare	NT	Hekkefugl. Har gått dramatisk tilbake i tal siste åra
	LC	
Steinskvett	LC	Observerast årleg. Også rasen grønlandssteinskvett <i>Oenanthe oenanthe leucorhoa</i> er funne i reservatet
Steppehauk	LC	Eitt individ fanga og ringmerkt
Stillits	LC	Kan dukke opp med års mellomrom. Den siste blei fanga og ringmerkt oktober 2010
Stjertand	NT	På trekk av og til
Stjertmeis	LC	Hekkefugl. Talet på arten har auka siste sesongane
Stokkand	LC	Hekkar fåtalig
Storfugl	LC	Svært få observasjonar
Storlom	NT	Hekka fram til ca. 1960. Ikkje sett meir.
Storskarv	LC	Sett på trekk, mest om hausten
Storspove	NT	Hekkar, men har gått tilbake
Strandsnipe	NT	Hekkar, men har minka i tal
Svartand	NT	Obs på trekk (sjeldan)
Svartbak	LC	Ofte å sjå heile året. 2-3 par hekkar i reservatet. Minst like mange hekkar Hareidsmyrane
Svartkråke	LC	Svært fåtalige observasjonar under trekket
Svartkvit flugesnappar	LC	Hekkefugl. Har minka i tal
Svartmeis	LC	Hekkefugl
Svartstrupe	NT	Har hekka, men arten har problem med å etablere seg pga enkelte strenge vintrar. Den sibirsk rasen <i>Saxicola torquatus maura</i> påvist for første gong i Noreg ved Grimstadvatnet.
Svarttrast	LC	Hekkefugl. Bestanden i framgang
Svømmesnipe	LC	1 individ obs på vårtrekk
Taffeland	LC	Sett nokre få , spesielt på vårtrekk. Lang tid sidan sist.
Taigatrast	LC	1 individ fanga og ringmerkt i 1968. Første funn i Møre og Romsdal
Taksvale	LC	Hekkar i nærmiljøet. Beitar mykje i reservatet.
Tjeld	LC	Hekkar i mindre tal
Tjuvjo	LC	Kunne tidlegare sjåast då ternene hekka.
Toppand	LC	Overvintrar viss forholda er gode. Vanleg haust / vår. Hekkar enkelte år.
Toppmeis	LC	Enkelte ungfuglar dukkar opp på streif , gjerne i juli.
Tornirisk	LC	Enkeltindivid kan av og til dukke opp, men mange år mellom kvar gong.
Tornskate.	NT	Fleire ungfuglar fanga for lang tid sidan (tydde på hekking). Arten ikkje hekkefugl lenger.
Tornsongar.	LC	Hekkefugl. Har minka i tal dei siste åra.
Trane	LC	Dei siste åra er trana årleg sett på vårtrekk

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

ARTAR	RAUDLISTA	MERKNADER
Trekrypar	LC	Hekkefugl
Trepiplerke	LC	Kan enkelte år hekke innanfor reservatgrensene
Tundragås	LC	Sett på hausttrekk. Sjeldan
Turteldue	LC	Minst 1 observasjon gjennom tidene
Tyrkardue	VU	Sporadisk sett. Hekkar i nærmiljøet i mindre tal
Tårnfalk	LC	Sett i mindre tal
Tårnseglar	NT	Kan observerast enkelte år
Vandrefalk	LC	Kan stundom sjåast på jakt
Vassrikse	VU	Årleg på hausttrekk, og overvintring.
Vendehals	LC	Forsvunnen som hekkefugl
Viersongar	LC	1 individ fanga og ringmerkt. Første funn i Noreg.
Viersporv	EN	Sett ein gong på vårtrekk
Vipe	NT	Hekkar, men har minka katastrofalt
Åkerrikse	CR	Høyrte heilt inn til reservatgrensene.

Forklaring til raudlistestatus: CR = Kritisk trua, EN = Sterkt trua, VU = Sårbar, NT = Nær trua, LC = Livskraftig

Figur 16 Bukkeblad er ein vanleg art i reservatet Foto: Asbjørn Børset

Vedlegg nr. 4 - Karplanter ved Grimstadvatnet naturreservat

Amerikamjølke	Myrklegg
Andemat	Myrmaure
Bekkeblom	Myrmjølke
Bekkestjerneblom	Myrsauelauk
Bergrørkvein	Myrtistel
Blåtopp	Myrull
Brasmegras	Nordlandsstarr
Bredt dunkjevle	Paddesiv
Brønnkarse	Rappsiv
Bukkeblad	Rome
Byhøymol	Rund soldogg
Engforglemmegei	Rusttjønna
Engkarse	Rylsiv
Englodnegras	Rørkvein
Engsyre	Skogsnelle
Flaskestarr	Sløke
Flotgras	Slåttestarr
Froskesiv	Slåttestarr
Grasstjerneblom	Smal soldogg
Grastjønna	Smørtelg
Grov nattfiol	Småblærerot
Grøftesoleie	Småtjønna
Grønnstarr	Småvasshår
Grønnvier	Stautpiggknopp
Gråstarr	Stjernestarr
Gyteblærerot	Storblærerot
Hanekam	Strandvind
Harestarr	Sumpblærerot
Hesterumpe	Sveltstarr
Hjertetjønna	Sverdlilje
Hvit nøkkerose	Sylblad
Kjempepiggnopp	Særbustarr
Kjempesøtegras	Sølvbunke
Klovasshår	Takrør
Knollerteknapp	Tettegras
Kornstarr	Timotei
Krattmjølke	Tjønna
Krypkvein	Tjønngras
Krypsiv	Trådsiv
Krypsoleie	Trådstarr
Kusymre	Tusenblad
Kysttjønna	Tusenfryd
Lyssiv	Vassgro
Markrapp	Åkersvinerot
Mjødurt	

Kjelde: NTNU, Vitenskapsmuseet (2011) og A.O. Folkestad (1976)

Forvaltningsplan for Grimstadvatnet naturreservat

Vedlegg nr. 5: Samleskjema for tiltak i Grimstadvatnet nr i planperioden 2012 - 2016.

Tiltak	Prioritet	Utførande aktør	Kostnads-overslag	Finansiering	Fristar	Merknad/vurdering
Sette opp informasjonstavler på sentrale plassar.	Høg	SNO		SNO	Snarast	Sjå punkt 4.3
Justere grensemerkinga mot vernekartet.	Høg			DN	Snarast	Sjå punkt 4.3
Avvirke granplantingar inne i reservatet.	Høg	SNO, grunneigar, entreprenør		SNO	Snarast	Sjå punkt 4.1.
Rydde trevegetasjon på Bjåstadmyrene	Høg	SNO, grunneigar, entreprenør		SNO	Snarast	Sjå punkt 4.1 og bevaringsmål nr.3
Overvake vasskvaliteten i vassdraget	Høg	Fylkesmannen		KLIF	Fort	
Fjerne framande planteartar som parkslirekne og hagelupinar	Høg	SNO, grunneigar, entreprenør		SNO		
Vegetasjonskartlegging	Middels	Setjast bort		DN	I planperioden	Sjå punkt 4.2
Rydde søppel etter behov	Middels	Skule, lag, foreining		SNO	Etter behov	Sjå punkt 4.1. Bør bli eit årleg tilskott til skuleklasse/lag/foreining.

NB: All skjøtsel føreset at fylkesmannen får årlege løyvingar over statsbudsjettet. Desse løyvingane blir kanalisert gjennom Statens naturoppsyn, DN.. Utan løyvingar over statsbudsjettet får vi ikkje utført skjøtsel eller andre tiltak

Vedlegg nr. 6: Saksbehandling av forvaltningsplanen for Grimstadvatnet naturreservat

Høyring:

Forvaltningsplanen har vore på høyring til grunneigarar, organisasjonar, næringsaktørar og forvaltningsorgan i tida frå 07.07. til 31.08.2011. Høyringa vart kunngjort i lokalavisene 06. og 07.07.2011. Det kom 8 merknader til planen:

Tussa Nett AS ønskjer at planen skal fastslå at rydding under kraftlinjenettet skal skje slik at styresmaktene sine krav til minsteavstand mellom linje og vegetasjon til ei kvar tid vert oppretthalde, og dei ser ikkje korleis forvaltningsstyresmaktene for naturreservatet kan overstyre dette kravet.

Kjell Mork Soot meiner at dei svartelista artane platanlønn og hagelupin bør nemnast i planen då dei spreier seg i reservatet. Han hadde også sett at rapporten om kartlegging av biologisk mangfald i Hareid kommune frå 2003 hadde vorte brukt i arbeidet.

Kjell-Peder Overvåg viser til at det har skjedd ei negativ utvikling i reservatet. Det har grodd att med skog, og fugleartar har gått tilbake. Han minner om motstanden frå familien sin mot vernet, og tykkjer vernet er eit makkverk som burde opphevast. Det må leggjast til rette for at folk kjem seg ut i områda. Landbruksdrifta er redusert, og grunneigarane treng hjelp til å rydde skog og busker langs elva og i myrane.

Kjell Grimstad undrast på om han kan rydde vegetasjon framom naustet sitt, slik at han får ut båten. Han peikar på at verneforskrifta pkt. VI, 2, opnar for dette, og protesterer dersom dette ikkje går an.

Dagfinn og Kari B. Vattøy har ein fritidseigedom gnr/bnr 49/21 ved Snipsøyrvatnet. Dei undrast på om dei er omfatta av vernet då eigedommen ikkje er nemnt i forskrifta, og korleis dei skal forhalde seg til at delar av eigedommen evt. ligg i reservatet. Dei ønskjer å utvide bygningsmassen og ta ut tilveksten av skog på eigedommen. Elles ser dei også tilbakegang i andebestanden.

Søre Sunnmøre Landbrukskontor korrigerer ein del landbruksdata i planen. Dei tilrår oppreinsking av eksisterande bekkar og kanalar, og vil bruke beitedyr som utegangarsau og geit til å halde oppe Bjåstadmyra. Forskrifta må opne for bruk av skytevåpen til ettersøk av skada vilt.

Hareid kommune ser positivt på at det har kome ein forvaltningsplan, og ser ikkje at planen kjem i konflikt med kommunale planar, bortsett frå at eit framtidig alternativ for ny fylkesveg 61 kan krysse Kaldholelva med ei lågbru.

Møre og Romsdal fylkeskommune trekkjer også fram at eit framtidig alternativ for ny fylkesveg 61 kan krysse Kaldholelva i reservatet.

Fylkesmannen si vurdering:

Fylkesmannen er samd med Tussa Nett i at ein skal leggje til grunn dei generelle tryggleikskrava for linjerydding. Dette blir presisert i planen. Dei viktigaste faktorane ved dette arbeidet er tidspunkt på året for ryddinga, behandling av felte tre og evt. motorferdsel i samband med rydding og utfrakting av ved. Det bør vere tett kontakt mellom netteigar og forvaltningsstyresmakt om korleis vedlikehaldet av linjenettet skal gjennomførast.

Fylkesmannen vil ta med platanlønn og hagelupin i forvaltningsplanen, og det vil vere aktuelt med tiltak mot hagelupin og parkslirekne. Rapporten til Hareid kommune vil bli teke med i litteraturlista, men det er vanskeleg å innarbeide data frå denne i planen.

Fylkesmannen har også registrert gjengroing i reservatet og tilbakegang blant fleire fugleartar. Vi er samd i at det i mange høve trengst nye verkemiddel for å hindre ulemper som skuldast gjengroing etter nedlagt landbruksdrift. Beiting med t.d. utegangarsau kan vere eit effektivt tiltak.

Oppreinsking av kanalar og bekkar kan ha fleire ulike verknader. Det kan gje raskare gjennomstrøyming, men næringssalt og organisk stoff kan bli halde att utan reinsking. Fylkesmannen ser også at det kan vere aktuelt med ettersøk etter trafikkskadd eller påskote storvilt i enkelte naturreservat. Grimstadvatnet har eit lite areal, men skadde dyr kan trekke mot myr og vatn. Dette kan vurderast som ein dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48, og vil då kunne gjevast til kommunen, slik at ettersøk i regi av kommunen kan gå føre seg innafør området.

Drift og vedlikehald av tilkomst til båt plassar kan skje utan hinder av verneforskrifta. Dette gjeld også fjerning av vassvegetasjon som hindrar utdraging av båt frå etablerte naust. Slik rydding bør skje omsynsfullt utan at ein fjernar meir enn naudsynt.

Drift og vedlikehald av eigedommar og anlegg som fanst på vernetidspunktet eller har vorte gjeve løyve til i ettertid, kan skje utan hinder av vernereglane. Uttak av brensel frå reservatet må skje i samråd med forvaltningsstyresmakta. Dette kan gjennomførast som ein del av skjøtselen av reservatet, evt. at det vert gjeve løyve til uttak der dette ikkje har noko negativ verknad på reservatet. Generelt kan det vere positivt med uttak av biomasse i ein gjengroingsfase.

Kryssing av reservatet med ny fylkesveg er eit konfliktfyllt tiltak som må vurderast konkret etter naturmangfaldlova § 48 i høve til verneverdiane og andre store samfunnsinteresser dersom det vert aktuelt.